Analiza poslovanja poduzeća Ledo d.d. i usporedba s vodećim konkurentima

Dabro, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:703656

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA LEDO D.D. I USPOREDBA S VODEĆIM KONKURENTIMA

Mentor: **Student:**

Doc. Dr. Sc. Ivana Dropulić **Marija Dabro**

Split, rujan, 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD **3**

1.1. Definicija problema **3**

1.2. Cilj rada **3**

1.3. Metode rada **3**

1.4. Struktura rada **3**

2. ANALIZA USPJEŠNOSTI POSLOVANJA NA TEMELJU PODATAKA IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA **5**

2.1. Zakonska regulativa **5**

2.2. Temeljni financijski izvještaji **6**

2.2.1. Bilanca 6

2.2.2 .Račun dobiti i gubitka 8

2.2.3. Izvještaj o novčanom tijeku 10

2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala 12

2.2.5. Bilješke uz financijske izvještaje 13

2.3. Financijski pokazatelji **13**

2.3.1. Pokazatelji likvidnosti 15

2.3.2. Pokazatelji zaduženosti 16

2.3.3. Pokazatelji profitabilnosti 17

2.3.4. Pokazatelji aktivnosti 19

3. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA LEDO D.D. ZA RAZDOBLJE OD 2008. DO 2014. GODINE **21**

3.1. O poduzeću ledo d. D. **21**

3.1.1. Povijest poduzeća 21

3.1.2. Asortiman proizvoda 22

3.2. Horizontalna analiza **23**

3.3. Vertikalna analiza **24**

3.4. Analiza putem pokazatelja **26**

3.4.1. Pokazatelji likvidnosti 26

3.4.2. Pokazatelji zaduženosti 27

3.4.3. Pokazatelji aktivnosti 28

3.4.4. Pokazatelji profitabilnosti 29

4. KOMPARATIVNA ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA LEDO D.D. I VODEĆIH KONKURENATA **30**
4.1. Horizontalna analiza **30**
4.2. Vertikalna analiza **34**
4.3. Analiza trenda **36**
4.4. Analiza putem pokazatelja **42**
4.4.1. Pokazatelji likvidnosti 42
4.4.2. Pokazatelji zaduženosti 46
4.4.3. Pokazatelji aktivnosti 52
4.4.4. Pokazatelji profitabilnosti 55
5. ZAKLJUČAK **60**
LITERATURA **58**
POPIS TABLICA **61**
POPIS GRAFOVA **63**
SAŽETAK **64**

1. UVOD

Ledo d.d. je vodeći proizvođač i distributer sladoleda i smrznute hrane u jugoistočnoj Europi. Analiza financijskih izvještaja je postupak primjene različitih adekvatnih analitičkih instrumenata i tehnika koji se koriste za pretvorbu podataka iz financijskih izvještaja u informacije značajne za odlučivanje i upravljanje poduzećem.

1.1. Definicija problema

Problem istraživanja završnog rada je analiza uspješnosti poslovanja poduzeća Ledo d.d. u razdoblju od 2008. do 2014. godine te usporedba financijske uspješnosti poslovanja s vodećim konkurentima u regiji.

1.2. Cilj rada

Cilj rada je primjenom adekvatnih analitičkih postupaka i metoda analize financijskih izvještaja dati sveobuhvatnu ocjenu uspješnosti poslovanja poduzeća Ledo d.d.

1.3. Metode rada

Za izradu završnog rada korištene su metode deskripcije, analize, sinteze, komparacije, kompilacije, statističke metode i metoda studije slučaja.

1.4. Struktura rada

Završni rad se sastoji od pet cjelina. Prva cjelina se odnosi na uvod koji sadrži definiranje problema i cilja rada, prikazuje metode istraživanja te samu strukturu rada.
U drugoj cjelini je obrađen teorijski dio završnog rada koji obuhvaća temeljne financijske izvještaje, horizontalnu i vertikalnu analizu te analizu putem pokazatelja. U trećoj je napravljena analiza poslovanja poduzeća Ledo d.d. na temelju financijskih izvještaja za razdoblje od 2008.-2014. godine.

Analiza poslovanja poduzeća Ledo d.d. obuhvaća izradu horizontalne i vertikalne analize te analizu putem pokazatelja. Horizontalna analiza se koristi za praćenje promjene vrijednosti

pozicija financijskih izvještaja tijekom više obračunskih razdoblja pri čemu zaključujemo da je ključna varijabla ove analize vrijeme. Vertikalnom analizom bilance pojedine pozicije u bilanci se prikazuju kao postotni udjeli ukupne vrijednosti aktive, odnosno pasive. Uz vertikalnu i horizontalnu analizu provest će se i analiza putem pokazatelja kako bi se dobio uvid u njihovo kretanje kroz promatrano vremensko razdoblje.
Četvrti dio rada obuhvaća usporedbu poslovanja Ledo d.d.-a sa glavnim konkurentima (Diplom-Is, Grupo Kalise Menorquina Sa, Helados Y Postres Sa) iz iste industrijske grane. Peta cjelina se odnosi na zaključak, nakon kojeg je prikazan popis slika, tablica, literatura te sažetak.

Potrebno je još naglasiti da su svi podaci korišteni za analizu poslovanja poduzeća Ledo d.d. dobiveni iz baze podataka Amadeus.

2. ANALIZA USPJEŠNOSTI POSLOVANJA NA TEMELJU PODATAKA IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Zakonska regulativa

Poduzeća koja su u Hrvatskoj dužna u godišnjim intervalima izrađivati financijske izvještaje, moraju djelovati u skladu sa zakonskim i drugim propisima. U Hrvatskoj se financijski izvještaji izrađuju sukladno sljedećim propisima:[1]

1. „Zakonu o računovodstvu (NN 78/15);
2. Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/15);
3. Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja;
4. Registru godišnjih financijskih izvještaja (NN 126/11).“

Zakon o računovodstvu ima ulogu definirati računovodstvene propisa i ponašanje poduzetnika u poslovnom svijetu. Prema ovom Zakonu, svi se poduzetnici koji su vlasnici trgovačkih društava ili su sami trgovci, kao i inozemni poduzetnici koji posluju u Hrvatskoj moraju držati financijskih propisa.

Prema Zakonu o računovodstvu sva su poduzeća obavezna prikupljati, obrađivati i pohranjivati informacije, te na temelju njih izrađivati financijske izvještaje na godišnjoj razini. Isto tako, navodi se potreba za vođenjem poslovnih knjiga i drugih sličnih poslova, koje poduzetnik može obavljati sam ili ih povjeriti drugom osobama koje su zakonom ovlaštene za njihovo obavljanje. U obavljanju poslova financijskog izvještavanja poduzetnici su dužni koristiti Hrvatske standarde financijskog izvještavanja (HSFI)[2] i Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI).[3]

[1]Bujan, I. (2014): Poslovne financije, (Internet), raspoloživo na: https://www.mev.hr/wp-content/uploads/2014/01/Poslovne_financije_skripta.pdf, (19.08.2016.), str. 23.
[2] Odnosi se na mikro, male i srednje poduzetnike
[3] Odnosi se na velike poduzetnike

Financijski izvještaji koji se definiraju u sklopu Zakona su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje.

2.2. Temeljni financijski izvještaji

Financijska izvješća su glavni izvor informacija o poslovanju poduzeća koje se koriste s ciljem informiranja zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća i uspješnosti poslovanja. Osnovni zadatak računovodstva je prikupljanje i obrada podataka financijske prirode te njihovo prezentiranje u obliku financijskih izvješća zainteresiranim korisnicima. Zakonom o računovodstvu (ZOR.) određena su temeljna financijska izvješća, obveze njihovog sastavljanja, revidiranja i objavljivanja. Time je osigurano da ta izvješća daju relevantne i pouzdane informacije u obliku i sadržaju prepoznatljivom i razumljivom korisnicima.[4]

U osnovne financijske izvještaje ubrajaju se:[5]

1. Bilanca;
2. Račun dobiti i gubitka;
3. Izvještaj o novčanom tijeku;
4. Izvještaj o promjenama kapitala;
5. Bilješke uz financijske izvještaje.

2.2.1. Bilanca

Bilanca je financijski izvještaj koji sistematizirano prikazuje stanje imovine, obveza i kapitala u određenom vremenskom trenutku.[6] Ona daje sustavni prikaz imovine kojom društvo raspolaže (aktive) i strukturu izvora iz koji je ta imovina financirana (pasive). Bilanca je temelj za analizu financijskog položaja, utvrđivanje nedostataka u poslovanju te za

[4] Vidučić, Lj.(2001):Financijski menadžment. RRIF – plus, Zagreb., str. 356-357
[5] Dečman, N. (2012): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj, Ekonomski pregled, Vol. 63 No. 7-8, 446-467
[6] Žager, K.:(2008): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 53

predviđanje budućeg poslovanja. Ako bi se bilanca prikazala u obliku vage, tada bi lijeva strana predstavlja aktivu, a desna pasivu što znači da aktiva i pasiva uvijek moraju biti u ravnoteži. U tablici 1. je prikazana struktura aktive i pasive.

Tablica 1: Struktura bilance

AKTIVA	PASIVA
A. Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital	A. Kapital i rezerve
B. Dugotrajna imovina	B. Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove
C. Kratkotrajna imovina	C. Dugoročne obveze
D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	D. Kratkoročne obveze
E. Gubitak iznad visine kapitala	E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja
F. Ukupna aktiva	F. Ukupno pasiva
G. Izvanbilančni zapisi	G. Izvanbilančni zapisi

Izvor: Vidučić, LJ., Pepur, S. i sur. (2015): Financijski menadžment, op.cit, str. 425.

Imovina u praksi može poprimiti dva oblika - kratkotrajna i dugotrajna imovina. Pritom je kratkotrajna imovina isključivo ona koja se u periodu od 12 mjeseci planira unovčiti, za razliku od dugotrajne koja se ne planira unovčiti u periodu od 12 mjeseci, odnosno koja je stalna imovina poduzeća.[7]

Dugoročne obveze – obuhvaćaju sve one obveze poduzeća koje dospijevaju na rok duži od jedne godine. Kratkoročne obveze – su one obveze koje je potrebno podmiriti u kraćem vremenskom roku koji nije duži od godine dana. [8]

Vlastiti temeljni kapital je posljednji element bilance i on predstavlja stalni izvor imovine koji se po potrebi može smanjiti ili povećati, ovisno o pozitivnom ili negativnom poslovanju. Temeljni kapital je vrijednost imovine koju poduzetnik ulaže da bi ostvario ekonomsku korist. Vrijednost kapitala se nakon zatvaranja može isplatiti natrag vlasniku, no on je umanjen za sve nepodmirene obveze poduzeća. Za vrijeme poslovanja poduzeća, temeljni kapital se se može uvećati, ako to dozvoljava financijska situacija vlasnika, ili smanjiti. Temeljni kapital se može smanjiti tako da se iz poduzeća izvlače materijalni

[7] Žager, K., Žager, L (1999): Analiza financijskih izvještaja, op.cit, str. 35-39

[8] Ibid., str. 98. – 100.

resursi ili ako se uzima financijska imovina, koja se koristi kako bi se zadovoljile osobne potrebe, što se nikako ne preporučuje raditi.[9]

Bilanca daje niz informacija o učinkovitosti poduzeća koje ih izrađuje. Kako bilancu moraju izrađivati sva poduzeća, uz pomoć nje može se odgovoriti na sljedećih nekoliko pitanja:[10]

1. Je li financijska snaga poduzeća pozitivna ili negativna?
2. Na kojoj je razini likvidnost?
3. Postoji li tendencija podmirenja prvenstveno kratkoročnih obveza?
4. U kojem se omjeru imovina poduzeća financira iz već postojećih izvora?
5. Kakva je uspješnost poduzeća, ako se uspoređuje s drugim sličnim poduzećima?

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnosti poduzeća u određenom vremenskom razdoblju. Osnovne kategorije ovog izvještaja su prihodi, rashodi te dobit ili gubitak koji se utvrđuju kao razlika prihoda i rashoda. Svaka izmjena imovine, obveza i kapitala prikazuje se u sklopu ovog financijskog izvještaja kroz prihode i rashode koji nastaju kao rezultat provođenja poslovnih aktivnosti. Od svih stavki u računu dobiti i gubitka najznačajnija je neto dobit/gubitak,[11] kao što je i vidljivo u tablici 2.

Prihodi i rashodi se pojavljuju u nekoliko oblika, pa se ovdje govori o prihodima i rashodima iz osnovne djelatnosti, prihodima i rashodima iz drugih aktivnosti i izvanrednim prihodima i rashodima. Ovi se prihodi i rashodi mogu nazivati i poslovnim i financijskim,[12] te izvanrednim prihodima i rashodima.

Poslovni i financijski prihodi i rashodi su oni koji nastaju kao rezultat redovnog poslovanja, pri čemu poslovni nastaju uslijed prodaje nekog dijela asortimana poduzeća, dok financijski prihodi nastaju kao rezultat ulaganja u financije, odnosno rashodi uslijed korištenja posuđenih

[9] Meigs, R.F., Meigs,W.B. (1999): Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja, Mate, Zagreb, str. 19.

[10] Ibid, str. 34.

[11] Meigs, R.F., Meigs,W.B. (1999): Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja, op.cit, str. 105.

[12] Narodne novine (2015): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, op.cit, broj 96., prilog 1.

novčanih sredstava koje je potrebno vratiti. Za razliku od njih, izvanredni se prihodi i rashodi pojavljuju u specifičnim situacijama i oni ne mogu biti rezultat redovnog poslovanja.[13] Usprkos tome, upravo izvanredni prihodi i rashodi mogu imati značajan utjecaj na poslovanje poduzeća, ako se govori o većim iznosima.

Tablica 2: Struktura računa dobiti i gubitka

R.BR.	POZICIJA
1.	Prihodi iz osnovne djelatnosti
2.	Rashodi iz osnovne djelatnosti
3.	Prihodi iz drugih aktivnosti
4.	Rashodi iz drugih aktivnosti
5.	Izvanredni prihodi
6.	Izvanredni rashodi
7a.	Dobitak prije oporezivanja (1+3+5-2-4-6)
7b.	Gubitak prije oporezivanja (2+4+6-1-3-5)
8.	Porez na dobitak ili gubitak
9a.	Dobitak financijske godine (7a-8)
9b.	Gubitak financijske godine (7b+8 ili 8-7a)

Izvor: Vidučić, LJ., Pepur, S. i sur. (2015): Financijski menadžment, op.cit, str. 428.

Prihodi i rashodi daju financijski rezultat u obliku bruto i neto dobiti/gubitka. Bruto dobit/gubitak je iznos dobiven oduzimanjem ukupnih rashoda od ukupnih prihoda, a neto dobit je bruto dobit umanjena za iznos poreza.

Iako se u praksi često smatra da je neto dobit stavka koja utječe na povećanje novca, to ipak nije slučaj. Neto dobit utječe na povećanje kapitala poduzeća, odnosno njegovo smanjenje ako je poduzeće poslovalo s gubitkom. Poslovanje s dobiti ne mora biti faktor solventnosti[14] poduzeća, pa tako neka poduzeća koja posluju s dobiti imaju puno poteškoća, dok neka ostvarenu dobit znaju iskoristiti pa s vremenom postaju velike i profitabilne organizacije.[15]

[13] Žager, K. (n.d.): Račun dobiti i gubitka: Izvještaj o dobiti, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/kzager/RA%C4%8CUN%20DOBITI%20I%20GUBITKA.pdf, (19.08.2016), str. 9.
[14] Sposobnost podmirivanja svih nastalih obveza u planiranom roku dospijeća
[15] Meigs, R.F., Meigs,W.B. (1999): Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja, op.cit, str. 105.

Uz račun dobiti i gubitka se u određenoj mjeri veže i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Cilj izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti je odrediti vrijednost dobiti koja nije nastala kao rezultat redovitih poslovnih aktivnosti, već iz nekih specifičnih aktivnosti, poput revalorizacijskog duga i slično. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti mora sadržavati iznos dobiti koja je nastala kao rezultat neredovitih poslovnih aktivnosti, a njegova se vrijednost pridodaje dobiti utvrđenoj u sklopu računa dobiti i gubitka. Zbroj navedenih dviju vrijednosti tada postaje sveobuhvatna dobit.[16]

2.2.3. Izvještaj o novčanom tijeku

Izvještaj o novčanom tijeku „se sastavlja na novčanoj osnovi i sadrži informacije o novčanim primicima i novčanim izdacima te čistom novčanom toku. Često se naziva i izvještajem o promjenama u financijskom položaju s obzirom da daje uvid u promjenu strukture, imovine, obveza i kapitala kroz određeno razdoblje.“[17]

Kako je novac jedan od najvažnijih faktora koji osigurava uspješno poslovanje poduzeća, izvještaj o njegovom praćenju je od izuzetne važnosti. Svrha i koristi izvješća o novčanom tijeku su sljedeće:[18]

1. Procjena sposobnosti društva za ostvarenje budućeg čistog novčanog toka
2. Ocjena sposobnosti društva za ispunjenje obveza prema vjerovnicima, plaćanje dividendi te ocjena potreba za vanjskim financiranjem
3. Ocjena uzroka razlika neto dobiti i čistog novčanog toka, povezivanje novčanih primitaka i izdataka
4. Procjena učinaka novčanog toka te nenovčanih investicijskih i financijskih aktivnosti tijekom razdoblja na financijski položaj društva
5. Mogućnost usporedbe sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova različitih društava
6. Eliminacija učinaka različitih računovodstvenih postupaka pri istim transakcijama i događajima.

[16] Žager, K.. (n.d.): Račun dobiti i gubitka: Izvještaj o dobiti, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/kzager/RA%C4%8CUN%20DOBITI%20I%20GUBITKA.pdf, (19.08.2016),str. 22.
[17] Dečman, N. (2012): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj, op.cit, str. 449.
[18] http://www.efpu.hr/

Već je navedeno kod računa dobiti i gubitka da poduzeće može poslovati s dobiti, a biti nesolventno, i suprotno. Do toga dolazi zbog činjenice, što poduzeće može primati ili izdavati novac, bez stjecanja prihoda ili rashoda. Isto tako, nije rijetka situacija da poduzeća posuđuju novac, koji se ni ne može evidentirati u računu dobiti i gubitka.[19]

Izrada izvještaja o novčanom tijeku mora se provoditi u godišnjim vremenskim intervalima, prvenstveno kako bi poduzeće upoznalo smjerove kretanja novca i sličnih ekvivalenata. Jedan od načina izrade izvještaja o novčanom tijeku je i primjenom indirektne metode, kod koje se izvještaj izrađuje temeljem prethodno opisane bilance i računa dobiti i gubitka.

Kao što je vidljivo u tablici 3, indirektna metoda uzima u obzir poslovne, investicijske i financijske aktivnosti one predstavljaju odvojene kategorije po kojima se vrši pregled kretanja novca. Ono što je važno je ako se izvještaj o novčanim tijekovima izrađuje za određenu godinu, bilanca i račun dobiti i gubitka također moraju biti iz iste godine, jer u suprotnome proračun neće biti valjan.

Osim indirektne, moguće je i primjena direktne metode izrade izvještaja o novčanom tijeku, koja dolazi do istih rezultata, no koristi različiti način prikaza informacija u sklopu samog izvještaja.[20]

[19] Žager, K., Žager, L (1999): Analiza financijskih izvještaja, op.cit, str. 56.
[20] Vidučić, LJ., Pepur, S. i sur. (2015): Financijski menadžment, op.cit, str. 431.

Tablica 3: Struktura izvještaja o novčanom tijeku primjenom indirektne metode

Poslovne aktivnosti
Neto dobitak
Usklađivanja
1. Amortizacija
2. Promjene radnog kapitala
a) promjene kratkotrajne imovine
b) promjene kratkoročnih obveza
1. NETO TIJEK IZ POSLOVANJA
Investicijske aktivnosti
2. NETO TIJEK IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
Financijske aktivnosti
Povećanje kratkoročnih kredita, povećanje zadužnica, otplata obveznica, plaćene obične i prioritetne dividende
3. NETO TIJEK IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
4. NETO TIJEK NOVCA IZ EKVIVALENATA IZ POSLOVNIH, INVESTICIJSKIH I FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (1+2+3)
5. POČETNI SALDO NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA
6. KONAČNI SALDO NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA (4+5)

Izvor: Vidučić, LJ., Pepur, S. i sur. (2015): Financijski menadžment, op.cit, str. 431.

2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala je financijski izvještaj koji daje informacije o promjenama u kapitalu (glavnici) između dva promatrana datuma, pri čemu se za utvrđivanje vrijednosti promjene podaci uzimaju iz bilance. Kapital koji se prikazuje u izvještaju može poprimiti nekoliko različitih oblika, kao što je vidljivo u sljedećoj tablici. Svi navedeni oblici kapitala ne moraju se nužno uplaćivati od strane vlasnika, što znači da do promjena u kapitalu može doći i uslijed ostvarivanja dodatnih zarada ili smanjenja zarade u poslovanju. Naravno da pritom sve promjene u kapitalu nisu podjednako značajne, pa je tako za poduzeće daleko uspješnije povećanje kapitala uslijed ostvarenja boljih rezultata u poslovanju, nego uslijed povećanja rezervi.[21]

[21] Abramović, K., Broz Tominac, S. i sur. (2008): Primjena hrvatskog standarda financijskog izvještavanja, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 63.

Tablica 4: Struktura izvještaja o promjenama kapitala

1. Upisani kapital
2. Premije na emitirane dionice
3. Rezerve
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak
5. Dobit ili gubitak tekuće godine
6. Dividende (udjeli u dobiti)
I) UKUPNO PROMJENE ULOŽENOG ILI ZARAĐENOG KAPITALA
II) UKUPNE IZRAVNE PROMJENE KAPITALA
9. Promjene računovodstvenih politika
10. Ispravak temeljnih pogrešaka
III) UKUPNE IZRAVNE PROMJENE ZADRŽANE DOBITI
SVEUKUPNI KAPITAL

Izvor: Mamić Sačer, I. (n.d.): Izvještaj o promjenama kapitala, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/imamic/5IZVJE%C5%A0TAJ%20O%20PROMJENAMA%20GLAVNICE%20I%20BILJE%C5%A0KE%20PRINT.pdf, (22.08.2016.), str. 4.

2.2.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke „sadrže dodatne i dopunske informacije koje nisu prezentirane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o novčanom tokovima i izvještaju o promjenama kapitala sukladno odredbama odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja.“[22] Tako se u sklopu bilješki mogu pronaći informacije u obliku teksta ili dodatnih brojčanih informacija o stavkama financijskih izvještaja za koje bi korisnici mogli zatražiti dodatna pojašnjenja.

[22] Narodne novine (2015): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, op.cit, broj 96., čl. 4.

2.3. Financijski pokazatelji

Analiza financijskih izvještaja se provodi uz primjenu financijskih pokazatelja. Oni predstavljaju odnos dviju veličina koje se međusobno dijele kroz matematičku formulu. Primjena financijskih pokazatelja je uvjet koji je potrebno zadovoljiti kako bi poduzeće bilo u mogućnosti donositi prikladne poslovne odluke. Iz tog razloga, rad s financijskim pokazateljima zahtijeva rad uz zadovoljenje određenih standarda.

Ovisno o tome, koju odluku poduzeće mora donijeti, pristupa se izračunavanju financijskih pokazatelja. Ovisno o potrebi, pokazatelji se mogu izračunavati temeljem rezultata nekog specifičnog vremenskog razdoblja (u praksi je to godina dana) ili se izračunavaju temeljem rezultata u promatranom trenutku.[23] Najveća prednost u korištenju financijskih pokazatelja je činjenica da su oni uvijek u potrebnoj mjeri pouzdani i omogućuju usporedbe s prethodnim godinama, čak i ako je poduzeće povećalo ili smanjilo opseg poslovanja.[24]

Neovisno o tome, koji se rezultati poslovanja koriste za izračunavanje financijskih pokazatelja, sami se pokazatelji mogu podijeliti u niz skupina, od kojih su najznačajniji:[25]

1. Pokazatelji likvidnosti;
2. Pokazatelji zaduženosti;
3. Pokazatelji aktivnosti;
4. Pokazatelji profitabilnosti;

Pokazatelji ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja, se zajedno s tzv. pokazateljem ekonomičnosti često nazivaju pokazateljima uspješnosti, dok se ostali pokazatelji smatraju pokazateljima sigurnosti poslovanja.[26]

---

[23] Žager, K., Žager, L (1999): Analiza financijskih izvještaja, op.cit, str. 172.
[24] Vukoja, B. (n.d.): Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka, (Internet), raspoloživo na: http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf, (22.08.2016.), str. 4.
[25] Gulin, D., Perčević, H. i sur. (2012): Poslovno planiranje, kontrola i analiza, op.cit, str. 348.
[26] Vujević, K., Balen, M (2006): Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća pomorskoga prometa, Pomorstvo, Vol. 20, No. 2, 33-45, str. 36.

Vrijednosti svih izračunatih pokazatelja interpretiraju se temeljen teorijskih odrednica koje definiraju njihove optimalne vrijednosti. Ipak, u pojedinim industrijama nije moguće ostvariti vrijednosti koje će biti spomenute u daljnjem tijeku ovog rada, pa su poduzeća prisiljena sama utvrditi koje će kriterije, odnosno veličine koristiti za provjeru dobivenih rezultata. Najučestaliji kriterij provjere pokazatelja je onaj koji međusobno uspoređuje najjnovije vrijednosti s vrijednostima pokazatelja proteklih godina ili s njegovim vrijednostima poduzeća koja djeluju u istoj industriji. Poduzeće isto tako može unaprijed odrediti željenu vrijednost pokazatelja i prema njoj vršiti usporedbu. Ako se koristi takav način provjere pokazatelja, poduzeće rezultate može interpretirati kao dobro, ako su bolji od planiranih, a iako su možda lošijih od teorijskih odrednica, i suprotno.[27]

2.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti se „koriste za procjenu sposobnosti poduzeća da ispuni kratkoročne obveze iz kratkotrajne imovine.“[28] Ako je likvidnost poduzeća veća, to je i njezino poslovanje bolje, odnosno što je ona manja, to poduzeće ima većih problema. Iz tog razloga je od velikog značaja na vrijeme prepoznati eventualne probleme, kako bi se oni na vrijeme riješili. U praksi se koristi nekoliko pokazatelja likvidnosti, koji su vidljivi u tablici 5.

Tablica 5: Pokazatelji likvidnosti

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	BROJNIK	NAZIVNIK
Korficijent trenutne likvidnosti	novac	kratkoročne obveze
Korficijent ubrzane likvidnosti	(kratkotrajna imovina-zalihe)	kratkoročne obveze
Korficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze
Korficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	Kapital + dugoročne obveze

Izvor: Vujević, K., Balen, M. (2006): Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća pomorskoga prometa, Pomorstvo, Vol. 20, No. 2, 33-45, str. 41.

[27] Vukoja, B. (n.d.): Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka, (Internet), raspoloživo na: http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf, (22.08.2016.), str. 4.

[28] Bujan, I. (2014): Poslovne financije, (Internet), raspoloživo na: https://www.mev.hr/wp-content/uploads/2014/01/Poslovne_financije_skripta.pdf, (17.08.2016), str. 36.

Ovisno o pokazatelju likvidnosti, njihovi iznosi variraju. Sukladno tome, za koeficijent tekuće likvidnosti preporučuje se imati barem dvostruko veću kratkotrajnu imovinu, što znači da iznos koeficijenta mora biti barem 2 ili više. Što je vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti veća, to je poduzeće sigurnije u podmirivanju nastalih obveza. Naravno, na vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti utječe i industrija u kojoj poduzeće posluje, odnosno koeficijenti poduzeća koja posluju u istoj industriji. Prema tome, ako se pokaže da i ostala poduzeća u istoj industriji imaju smanjene vrijednosti koeficijenta tekuće likvidnosti, ne može se činiti vjerojatnim da bi promatrano poduzeće imalo nešto veću vrijednost.[29]

Za razliku od koeficijenta tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti poprima nešto niže iznose, pa je sve više od 1 prihvatljivo. Sve manje od navedenog označava postojanje kratkoročnih obveza koje trenutna kratkotrajna imovina i zalihe ne mogu podmiriti. Suprotno tome, koeficijent financijske stabilnosti mora biti manji od 1, jer poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz kvalitetnih dugoročnih izvora .[30] Posljednji ovdje promatrani koeficijent je koeficijent trenutne likvidnosti i on mora poprimiti vrijednost od minimalno 10%, što znači da se postojećom količinom novca može podmiriti barem 10% nastalih kratkoročnih obveza. I ovdje se preporučuje što veća vrijednost, kako bi poduzeće bilo što sigurnije u poslovanju.[31]

2.3.2. Pokazatelji zaduženosti

Svako poduzeće može imati otvorene dugove prema drugim pravnim ili fizičkim osobama, no ono što je važno, je odgovor na pitanje hoće li poduzeće moći isplaćivati nastale dugove zajedno s kamatama. U takvim je situacijama problem što poduzeća koja uzimaju dugove, gube kontrolu nad poslovanjem, odnosno uloga kreditora je značajnija i veća. Kada poduzeće ima neriješene dugove, a posluje s dobitkom, dio dobitka je potrebno isplatiti kreditoru kako bi se barem u nešto manjoj mjeri smanjio preostali dug. Da bi se takve situacije prepoznale na vrijeme i po potrebi spriječile, preporučuje se korištenje pokazatelja zaduženosti, koji poduzeću mogu reći kolika je visina financijskog rizika uslijed zaduživanja.

---

[29] Vučemilović, V. (n.d.): Financijska analiza – financijski pokazatelji, (Internet), raspoloživo na: http://www.vsmti.hr/en/courses/course-materials/doc_download/2928-5financijska-analiza.html, (17.08.2016), str. 13.

[30] Žager, K., Žager, L (1999): Analiza financijskih izvještaja, op.cit., str. 176.

[31] Vujević, K., Balen, M (2006): Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća pomorskoga prometa, op.cit, str. 36.

Pokazatelji zaduženosti mogu se podijeliti na „pokazatelje na temelju stavljanja u omjer računa bilance i pokazatelje na temelju računa bilance uspjeha.“ Pritom, prva kategorija pokazatelja zaduženosti provjerava razinu financiranja imovine iz sredstava koja nisu proizašla iz poslovanje, već posuđenih, dok druga kategorija provjerava vrijednost pokrivanja fiksnih naknada ostvarenih dobitkom u nekoj godini.[32]

Ipak, učestalija podjela je ona prikazana u tablici 6. Kao što je vidljivo, šest je različitih pokazatelja zaduženosti. Prvi, koeficijent zaduženosti, u odnos stavlja ukupno nastale obveze s ukupnom imovinom, i daje postotak imovine nabavljene zaduživanjem poduzeća. Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik (rizik da neće biti u mogućnosti vratiti dug), a što je manji, niži je financijski rizik. Zaduženost bi trebala biti 50% ili manja.

Tablica 6: Pokazatelji zaduženosti

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	glavnica	ukupna imovina
Koeficijent financiranja	ukupne obveze	glavnica
Stupanj pokrića I.	glavnica	dugotrajna imovina
Stupanj pokrića II.	glavnica + dugoročne obveze	dugotrajna imovina

Izvor: Bujan, I. (2014): Poslovne financije, (Internet), raspoloživo na: https://www.mev.hr/wp-content/uploads/2014/01/Poslovne_financije_skripta.pdf, (19.08.2016.), str. 37.,38.

Uz koeficijent zaduženosti vrlo su važni koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Koeficijent vlastitog financiranja se „računa kao odnos vlastitih izvora financiranja i ukupne imovine poduzeća, a koeficijent financiranja kao odnos tuđih i vlastitih izvora financiranja.“[33] Vlastiti izvori financiranja bi pritom trebali biti što veći od tuđih, no čak i ako je njihova vrijednost jednaka, odnosno ako je koeficijent jednak 1, poslovanje bi moglo biti uspješno.

[32] Mamić Sačer, I. (n.d.): Izvještaj o promjenama kapitala, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/imamic/5IZVJE%C5%A0TAJ%20O%20PROMJENAMA%20GLAVNICE%20I%20BILJE%C5%A0KE%20PRINT.pdf, (22.08.2016.), str. 8.

[33] Ježovita, A. (2015): Ocjena sigurnosti poslovanja poduzeća realnog sektora u Republici Hrvatskoj, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Vol. 13, No. 1, 75-91, str. 78.

Preostala dva pokazatelja su stupanj pokrića I i stupanj pokrića II, pri čemu se prvi odnosi na količinu dugotrajne imovine koja se financira iz vlastitih izvora, a drugi na količinu dugotrajne imovine koja se financira iz vlastitih izvora i dugoročnih obveza. Može se reći da su stupnjevi pokrića u jednu ruku i pokazatelji likvidnosti, pa se preporučuje njihova što veća vrijednost.[34]

2.3.3. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti su odnosi koji povezuju profit s prihodima iz prodaje i investicijama, a ukupno promatrani pokazuju ukupnu učinkovitost poslovanja poduzeća.
Primjena ovih pokazatelja je nužna, prvenstveno ako poduzeće želi biti sigurno da će doista donijeti najbolje odluke za poslovanje.

Zanimljivo je primijetiti da različiti autori navode različite pokazatelje profitabilnosti i načine njihova izračunavanja. Jedna skupina pokazatelja profitabilnosti obuhvaća maržu profita, stopu povrata imovine i stopu povrata glavnice. Formule prema kojima se izračunavaju ovi pokazatelji su sljedeće:[35]

1. Neto marža profita = neto dobit / ukupni prihodi;
2. Stopa povrata imovine = neto dobit / ukupna imovina;
3. Stopa povrata glavnice = neto dobit / glavnica.

Druga podjela pokazatelja profitabilnosti govori o podjeli na pet različitih pokazatelja, koji su vrlo slični prethodnima, ali u obzir uzimaju i iznose kamata koji nastaju u poslovanju. Oni su prikazani u sljedećoj tablici:

[34] Ibid, str. 78.,79.
[35] Vučemilović, V. (n.d.): Financijska analiza – financijski pokazatelji, (Internet), raspoloživo na: http://www.vsmti.hr/en/courses/course-materials/doc_download/2928-5financijska-analiza.html, (17.08.2016), str. 41-44

Tablica 7: Pokazatelji profitabilnosti

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	BROJNIK	NAZIVNIK
neto marža porfita	neto dobit + kamate	ukupni prihod
bruto marža profita	dobit prije poreza + kamate	ukupni prihod
neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamate	ukupna imovina
bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + kamate	ukupna imovina
rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice)	neto dobit	vlastiti kapital (glavnica)

Izvor: Vujević, K., Balen, M. (2006): Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća pomorskoga prometa, Pomorstvo, Vol. 20, No. 2, 33-45, str. 38.

Neto profitna marža je postotak ostvarenih prihoda koje poduzeće može potrošiti po želji. To je vrijednost koja preostaje nakon što poduzeće obavi sve poslove, a u većini se slučajeva ulaže u dividende ili pak zadržanu dobit. Ovaj bi pokazatelj trebao biti što veći, a ostvaruje se postavljanjem cijena proizvoda i usluga tako da se njima mogu podmiriti troškovi poslovanja. Za razliku od neto profitne marže, bruto profitna marža definira postotak prihoda koji ostaju nakon podmirivanja proizvodnih troškova, za podmirivanje svih ostalih troškova poslovanja. I ovdje je važno da pokazatelj bude što veći, no ne bi smio biti manji od nule.[36]

Stopa povrata imovine (engl. Return On Assets – ROA) je vrijednost koja pokazuje koliko dobiti angažiranjem vlastite imovine ostvari poduzeće u promatranom periodu. ROA bi trebala biti veća ili jednaka 1. Preporučuje se izračunavanje ovog koeficijenta u dnevnim intervalima, kako bi se osigurali što realniji rezultati, no ako to nije moguće poduzeće bi trebalo iste izračunavati barem u mjesečnim ili kvartalnim intervalima. S druge strane, stopa povrata glavnice (engl. Return On Equity – ROE) je vrijednost koja ukazuje na prinose koji ostvaruju dioničari. Ova je vrijednost posebno značajna za vlasnike poduzeća i dioničare, a vrijednost bi trebala biti što veća i to minimalno jednake vrijednost kao što je stopa inflacije u određenom vremenskom periodu.[37]

[36] Vinković Kravaica, A. (n.d.): Analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja na temelju financijskih izvještaja, (Internet), raspoloživo na: http://www.veleri.hr/files/datoteke/nastavni_materijali/k_poduzetnistvo_s1/5_-_Analiza_pokazatelja_uspjesnosti.pdf, (20.08.2016.), str. 11,14

[37] Pavković, A. (2004): Instrumenti vrednovanja uspješnosti poslovnih banaka, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Vol. 2, No. 1, 179-192, str. 181.

2.3.4. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti[38] se „koriste pri ocjeni djelotvornosti kojom menadžment angažira imovinu koju su mu povjerili vlasnici i upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu.“[39] Jednostavnijim riječima ovim se pokazateljima provjerava razina učinkovitosti upravljanja imovinom poduzeća. Poduzeće mora utvrditi optimalnu razinu korištenja imovine, jer bi u protivnom moglo doći do smanjenja učinkovitosti, kao i do povećanja troškova. Kao što je vidljivo u tablici 8, pet je najčešće korištenih pokazatelja aktivnosti.

Tablica 8: Pokazatelji aktivnosti

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrta ukupne imovine	ukupni prihod	ukupna imovina
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupni prihod	kratkotrajna imovina
Koeficijent obrtaja potraživanja	prihod od prodaje	potraživanja
Trajanje naplate potraživanja u danima	broj dana u godini (365)	koeficijent obrta potraživanja

Izvor: Žager, K., Žager, L (1999): Analiza financijskih izvještaja, op.cit., str. 178.

Koeficijent obrta ukupne imovine kao rezultat daje broj obrta cjelokupne imovine poduzeća u jednoj godini. Slična situacija je i s kratkotrajnom imovinom, koja se isto može iskoristiti u stvaranju prihoda. Iako u gornjoj tablici nije naveden, ovdje se može uvrstiti i koeficijent obrta dugotrajne imovine, čija definicija je identična prethodnima, samo što se ovdje promatra dugotrajna imovina. Vrijednosti ovih koeficijenta bi trebale biti barem 1. Ako je koeficijent manji, to znači da poduzeće mora izvršiti reinvestiranje imovine.[40] Nadalje, koeficijent obrta potraživanja govori o mogućnosti poduzeća da naplati nastala potraživanja, a trebao bi biti što veći kako bi procesi odgode plaćanja i samog plaćanja bili učinkovitiji. Uz ovaj se koeficijent veže i trajanje naplate potraživanja u danima, a predstavlja broj dana koji prođu od trenutka prodaje proizvoda do trenutka zaprimanja novca. Od interesa je za poduzeće što prije naplatiti potraživanja, pa ovaj koeficijent mora biti što manji.[41]

[38] Pokazatelji menadžmenta imovine

[39] Vučemilović, V. (n.d.): Financijska analiza – financijski pokazatelji, (Internet), raspoloživo na: http://www.vsmti.hr/en/courses/course-materials/doc_download/2928-5financijska-analiza.html, (17.08.2016), str. 25.

[40] Ibid, str. 27-29.

[41] Ježovita, A. (2015): Ocjena sigurnosti poslovanja poduzeća realnog sektora u Republici Hrvatskoj, op.cit, str. 79.

3. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA LEDO D.D. ZA RAZDOBLJE OD 2008. DO 2014. GODINE

3.1. Općenito o poduzeću Ledo d. d.

Dioničko društvo Ledo je najveće poduzeće u Hrvatskoj čija je temeljna djelatnost proizvodnja sladoleda i distribucija smrznute hrane. Poduzeće je raširenо diljem zemlje, a asortiman proizvoda se stalno proširuje kako bi se zadovoljile želje i potrebe svih kupaca. Osim što proširuje asortiman, Ledo d.d. nastoji uvoditi i najmoderniju tehnologiju u poslovne procese, što zahtijeva i postojanje odgovarajućih standarda kvalitete.

Prema podacima Zagrebačke burze od dana 16. kolovoza 2016. godine, poduzeće Ledo d.d. je imao 210.714 dionice sa zadnjom cijenom od 10.550,00 kuna. Najveći broj dionica poduzeća posjeduju Agrokor s 50,20% udjela i Societe Generale-Splitska banka d. d./AZ OMF kategorije B s 12,50% udjela. Nakon njih slijede Addiko Bank d. d./Raiffeisen OMF kategorije B s 6,06% i Addiko Bank d. d./PBZ CO OMF kategorije B s 5,40% udjela. Ostali dioničari posjeduju manju količinu dionica.[42]

3.1.1. Povijest poduzeća

Prema informacija sa službene stranice poduzeća Ledo d.d., povijest poduzeća seže još u 1958. godinu, kada se proizveo prvi sladoled još uvijek vrlo poznate Snjeguljice. Prvi je sladoled proizveden u sklopu Zagrebačke mljekare, a tvornica Ledo d.d. počela je s radom sedam godina kasnije, točnije 1965. godine. Ubrzo nakon toga na tržište izlazi sve više proizvoda iz sadašnjeg asortimana, a sve do 1992. godine, kada Ledo d.d. postaje dioničko društvo na tržištu se pojavljuju brojni smrznuti proizvodi, od tijesta, povrća, voća, mesa, ribe, ali i brojnih vrsta sladoleda.[43] Proizvodi Ledo d.d. se tijekom godina uspješno uvrštavaju u najbolje proizvode diljem svijeta, za što su dobivene i brojne nagrade.

[42] Vrijednosnica LEDO-R-A, (Internet), raspoloživo na: http://zse.hr/?id=10006&dionica=LEDO-R-A (17.08.2016.)
[43] Povijest, (Internet), raspoloživo na: http://www.ledo.hr/hr/o-nama/povijest (17.08.2016.)

Neki od najznačajnijih trenutaka po godinama u poslovanju poduzeća Ledo d.d., prikazani su u tablici 9.

Tablica 9: Najznačajniji trenuci u povijesti poduzeća Ledo d.d.

Godina	Opis
1994.	Agrokor postaje većinski dioničar poduzeća
1997.	Otvaranje područnica u Sarajevu i Ljubljani
1999.	Uvođenje standarda kvalitete EN ISO 9001:1994 i HACCP standard za sigurnost korištenih namirnica
2000.	Osnivanje poduzeća Ledo Čitluk d. o. o.
2002.	Preuzimanje poduzeća Irida d. o. o. za preradu i promet ribe
2004.	Kupnja mađarskog poduzeća Baldauf Kift, poduzeća za proizvodnju sladoleda
2006.	Preuzimanje crnogorskog branda Sun
2007.	Otvaranje pakirnice smrznute hrane.

Izvor: Izrada autora, prema Povijest, (Internet), raspoloživo na: http://www.ledo.hr/hr/o-nama/povijest (17.08.2016.)

3.1.2. Asortiman proizvoda

Kao što je već navedeno, asortiman proizvoda Ledo d.d. je vrlo opsežan. Ovdje se mogu pronaći proizvodi iz različitih kategorija. Sladoled, riba, tijesto, povrće, voće i meso samo čini jednu skupinu proizvoda.

U posljednje vrijeme Ledo .d.d sve više radi na uvođenju gotovih, brzih jela, kojih već sada ima velik broj u asortimanu. Ovdje svakako vrijedi spomenuti lasagne, paprikaš s njokima, fusile sa svinjetinom, gulaš, grah s kobasicom, različite vrste rižota, različite vrste pizza i brojne pite[44].

[44] Brza jela, (Internet), raspoloživo na: http://www.ledo.hr/hr/proizvodi/gotova-jela (17.08.2016.)

3.2. Horizontalna analiza bilance Ledo d.d.

Horizontalna analiza je analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena u apsolutnim i relativnim iznosima osnovnih pozicija financijskih izvještaja u tekućem razdoblju u odnosu na prethodno. Najčešće se za prikaz dinamike koriste bazni indeksi.

Na grafikonu 1. je prikazana horizontalna analiza glavnih stavki bilance poduzeća Ledo d.d. za razdoblje 2008.-2014. godine, gdje je 2008. godina je odabrana kao bazna.

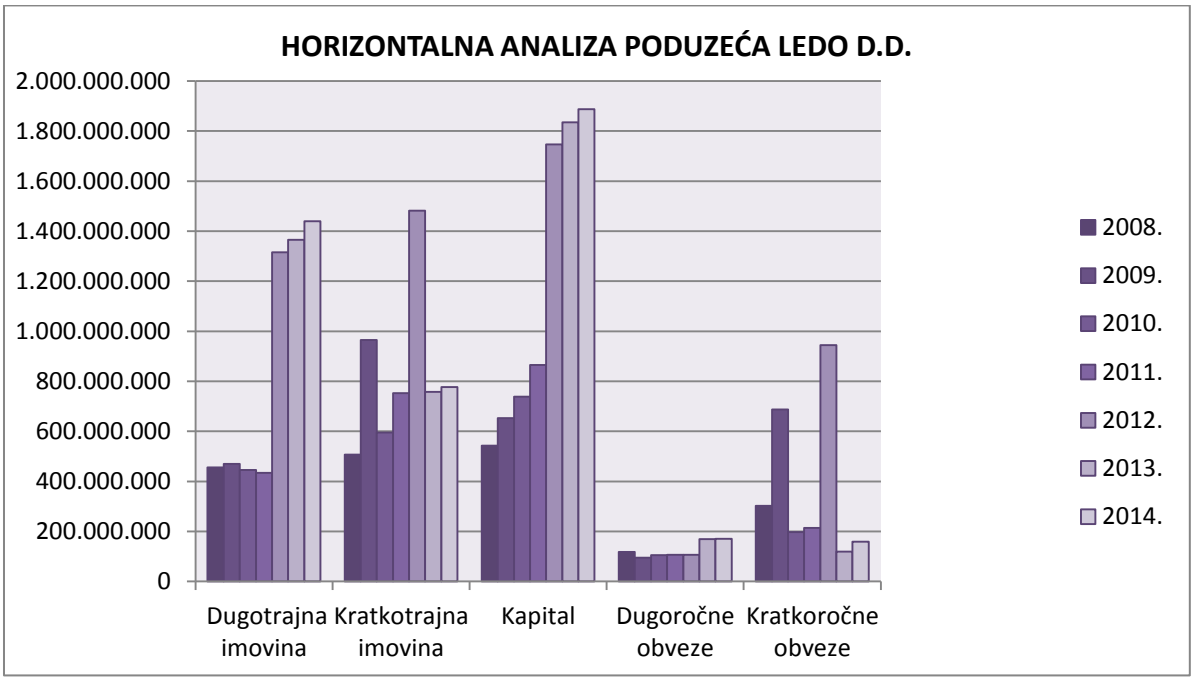

Graf 1: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Ledo d.d.

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima Ledo d.d.

Na temelju prikazanog grafikona horizontalne analize poduzeća Ledo d.d. može se zaključiti da dugotrajna imovina iz godine u godinu kontinuirano raste. U usporedbi sa baznom 2008. godinom, u 2014. se može primjetiti povećanje dugotrajne imovine za 216,16%. Kratkotrajna imovina raste u odnosu na baznu godinu, ali već 2010. se taj rast usporava sa 90,41% koliko je iznosio 2009. godine na 17,48%. Značajan rast ima 2012. godine kad se povećala za 192% u odnosu na baznu.

Kapital i rezerve imaju stalan uzlazni trend, te su u 2014. godini u odnosu na baznu 2008. povećani za 247,81%. Dugoročne obveze su već 2009. godine manje za 19,52% , nakon čega

slijedi blagi porast, da bi se 2012. godine naglo povećali za 43,56% u odnosu na baznu. Kratkoročne obveze imaju najviše oscilacija. Može se primjetiti da je 2009. godine porasla za 127,53%, a već iduće godine smanjile za 34,57% u odnosu na baznu. Ponovni rast, a uz to i najveći od 212,50% ima 2012. nakon čega opet slijedi pad.

3.3. Vertikalna analiza

Na grafikonu 2. je prikazana vertikalna analiza aktive bilance poduzeća Ledo d.d. za razdoblje 2008.-2014. godine.

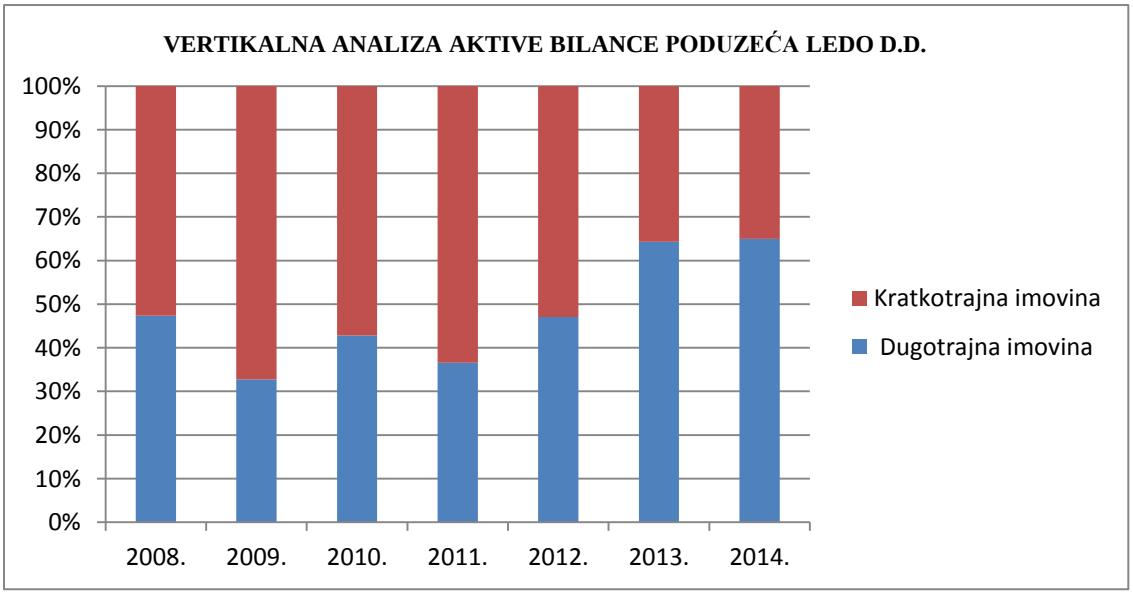

Graf 2: Grafički prikaz vertikalne analize aktive bilance poduzeća Ledo d.d.

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima Ledo d.d.

Iz grafičkog prikaza strukture aktive bilance vidljivo je da u gotovo svim promatranim godinama većinu aktive čini kratkotrajna imovina, tek 2013. i 2014. godine udio dugotrajne imovine raste. 2008. i 2012. godine ove dvije stavke su izjednačene što znači da je Ledo d.d. jednako ulagao u kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu.

Na grafikonu 3. je prikazana vertikalna analiza pasive bilance poduzeća Ledo d.d. za razdoblje 2008.-2014. godine.

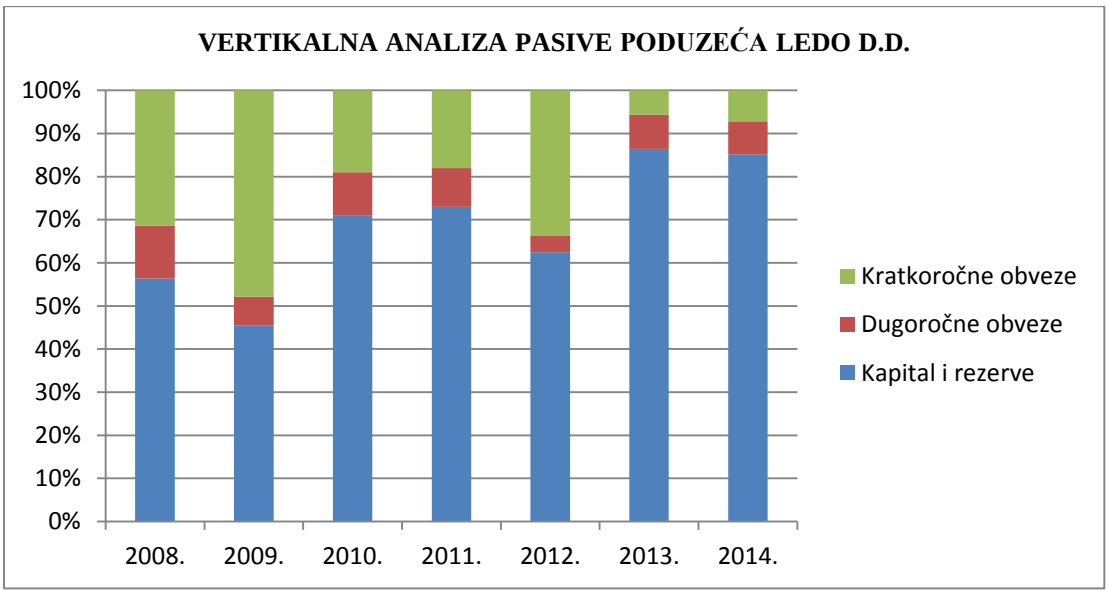

Graf 3: Grafički prikaz vertikalne analize pasive bilance poduzeća Ledo d.d.

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima Ledo d.d.

Iz prethodnog grafa može se vidjeti da većinu pasive čine kapital i rezerve što pokazuje da se poduzeće financira uglavnom iz vlastitih izvora. U strukturi obveza u gotovo svim promatranim godinama kratkoročne obveze čine većinu, sa iznimkom 2013. i 2014. kad su ove dvije vrijednosti bile gotovo izjednačene. Najvišu vrijednost kapital i rezerve postižu 2013. kad su činile 86,42% pasive, a najmanju vrijednost su ostvarile 2009. godine sa udjelom od 45,92% u pasivi.

3.4. Analiza pokazatelja

3.4.1. Pokazatelji likvidnosti

Tablica 10: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Ledo d.d.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,05	0,00	0,02	0,04	0,01	0,07	0,03
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,15	1,24	2,27	2,69	1,34	4,71	3,53
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,68	1,40	3,01	3,53	1,57	6,36	4,88
Koeficijent financijske stabilnosti	0,69	0,63	0,53	0,45	0,71	0,68	0,70

Izvor : Izračun autora, prema financijskom izvještaju Ledo d.d.

Kao što se može vidjeti iz tablice 10 koeficijent trenutne likvidnosti je kroz cijelo promatrano razdoblje ispod poželjne granice za spomenuti pokazatelj. Iz izračunatih koeficijenata može se zaključiti da poduzeće Ledo d.d. nije dovoljno likvidno jer pokazatelj ne bi smio biti manji od 0,10. To znači da poduzeće Ledo d.d. novcem kojim raspolaže ne može pokriti kratkoročne obveze.

Koeficijent ubrzane likvidnosti varira kroz promatrano razdoblje. Vrijednost ovog koeficijenta mora biti minimalno 1 što znači da ako poduzeće želi održavati normalnu likvidnost trebalo bi imati brzo unovčive imovine minimalno koliko i obveza. U slučaju Ledo d.d.- a ovaj koeficijent je jako visok zbog čega za ovo poduzeće možemo reći da je likvidno. Najvišu vrijednost koeficijenta je ostvario 2013. godine kad je iznosio 4,71.

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje koliko su kratkoročne obveze pokrivene iz kratkotrajne imovine. Kratkotrajna imovina bi trebala biti dvostruko veća od kratkoročnih obveza, odnosno pokazatelj bi trebao biti najmanje 2. Promatrajući koeficijente poduzeća Ledo d.d. može se doći do zaključka da uglavnom nema problema sa podmirivanjem kratkoročnih obveza iz kratkotrajne imovine. Najveći koeficijent je ostvaren 2013. godine kad je bio 6,36, a najmanji 2009. kad je iznosio 1,40.

Koeficijent financijske stabilnosti bi trebao biti manji od 1. Ledo d.d. je uspješno držao ovaj koeficijent ispod optimalne vrijednosti kroz sve promatrane godine što pokazuje da ovo poduzeće nema problema sa financiranjem dijela svoje kratkotrajne imovine iz dugoročnih izvora.

3.4.2. Pokazatelji zaduženosti

Tablica 11: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Ledo d.d.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Koeficijent zaduženosti	43,62%	54,48%	29,07%	27,00%	37,57%	13,58%	14,85%
Koeficijent vlastitog financiranja	56,38%	45,52%	70,93%	73,00%	62,43%	86,42%	85,15%
Koeficijent financiranja	0,77	1,20	0,41	0,37	0,60	0,16	0,17
Stupanj pokrića I.	1,19	1,39	1,66	2,00	1,33	1,34	1,31
Stupanj pokrića II.	1,45	1,59	1,89	2,24	1,41	1,47	1,43

Izvor : Izračun autora, prema financijskom izvještaju Ledo d.d.

Koeficijent zaduženosti pokazuje u kojoj mjeri poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja. Što je ovaj pokazatelj veći, to je veći i financijski rizik. U pravilu bi trebao biti 50% ili manji. U promatranoj tablici može se primjetiti da je ovaj koeficijent za gotovo sve godine bio ispod 50%, s iznimkom od 54,48 % što je ostvareno 2009. godine. Najmanji koeficijent ostvaren je 2013. kad je iznosio 13,58%, što znači da je samo 13,58% imovine financirao iz tuđih izvora.

Koeficijent vlastitog financiranja govori u kojem postotku poduzeće imovinu financira iz vlastitih izvora. Poželjno je da ovaj koeficijent bude veći od 50%. Analizirajući podatke iz tablice X može se zaključiti da Ledo d.d. u velikom postotku imovinu financira iz vlastitih izvora. Jedina godina kad to nije bio slučaj je 2009. kad je ostvarena vrijednost koeficijenta 45,52%. Svi drugih godina promatranog razdoblja Ledo d.d. ima jako dobre rezultate, a najbolji je ostvaren 2013. godine kad je pokrivenost imovine vlastitim kapitalom bila 86,42%.

Koeficijent financiranja pokazuje odnos duga i glavnice. Poželjno je da bude maksimalno 1. U svim promatranim godinama Ledo d.d. je ovaj koeficijent uspješno držao ispod granice, osim 2012. kad je ostvaren koeficijent 1,20 što znači da je poduzeće više koristilo tuđe izvore financiranja nego vlastiti kapital.

Stupanj pokrića I stavlja u odnos vlastiti kapital i dugotrajnu imovinu te pokazuje u kojem postotku se dugotrajna imovina financira iz vlastitog kapitala. Poželjno je da ovaj koeficijent bude 1 odnosno da je cijela dugotrajna imovina pokrivena iz glavnice. Ledo d.d. je u svim promatranim godinama ostvario pozitivan rezultat gdje se koeficijent kretao u intervalu od 1,19 do 2,00.

Stupanj pokrića II pokazuje koliko je dugotrajna imovina pokrivena kapitalom uvećanim za dugoročne obveze. Vrijednost koeficijenta uvijek mora biti veća od 1. U slučaju Ledo d.d.-a ovaj koeficijent je iznad optimalne vrijednosti u svim godinama promatranog razdoblja. Koeficijenti se kreću u intervalu od 1,41 do 2,24 što znači da je dio dugoročnih izvora iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine.

3.4.3. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 12: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Ledo d.d.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,25	0,82	1,10	1,06	0,44	0,55	0,52
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	2,36	1,22	1,92	1,67	0,83	1,55	1,49
Koeficijent obrta potraživanja	8,48	7,59	6,70	4,54	6,76	4,59	5,48
Trajanje naplate potraživanja u danima	43	48	54	80	54	79	67

Izvor : Izračun autora, prema financijskom izvještaju Ledo d.d.

Koeficijent obrta ukupne imovine stavlja u odnos ukupan prihod i ukupnu imovinu, a pokazuje nam brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Poželjno je da bude što veći. Vrijednost koeficijenta se kretala u rasponu od 0,44 do 1,25. U 2008. godini vrijednost ovog koeficijenta je bila 1,25 što pokazuje da se ukupna imovina obrne u tijeku jedne godine 1,25 puta. Ovaj koeficijent s godinama opada što nije dobar pokazatelj za Ledo d.d.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine pokazuje učinkovitost u ostvarivanju prihoda i poželjna je što veća vrijednost ovog pokazatelja. Iznos koeficijenta u 2008. godini je 2,36 što znači da iznos jednogodišnjih prihoda premašuje vrijednost kratkotrajne imovine za 236 %. To znači da se kratkotrajna imovina koristi racionalno i učinkovito. Može se reći da je poduzeće Ledo d.d. u svim promatranim godinama ostvario povoljne rezultate.

Koeficijent obrta potraživanja je pokazatelj koji se računa stavljajući u odnos prihod od prodaje i potraživanja. Svih promatranih godina ovaj pokazatelj imam velike vrijednosti što ukazuje na visoku učinkovitost, ali ima negativan trend kretanja što za posljedicu ima povećanje broja dana naplate potraživanja. 2008. godine ovaj koeficijent je iznosio 8,48, a

trajanje naplate potraživanja u danima je bio 43, dok je 2014. godine iznosio 5,48 a trajanje naplate potraživanja se povećalo na 67 dana.

3.4.4. Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 13: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Ledo d.d.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
neto marža porfita	7,68%	9,00%	9,51%	10,54%	11,31%	11,21%	13,52%
bruto marža profita	9,39%	11,03%	11,45%	12,78%	13,74%	13,50%	15,83%
neto rentabilnost imovine	9,29%	7,06%	9,77%	10,70%	4,75%	5,93%	6,58%
bruto rentabilnost imovine	11,36%	8,66%	11,77%	12,98%	5,77%	7,14%	7,71%
rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice)	16,48%	15,51%	13,77%	14,65%	7,61%	6,86%	7,73%

Izvor : Izračun autora, prema financijskom izvještaju Ledo d.d.

Neto marža profita je pokazatelj koji pokazuje koliko neto se ostvaruje na ukupnim prihodima, a poželjno je da bude što veći. Može se primjetiti da ovaj pokazatelj ima pozitivan trend kretanja. 2014. godine je ostvareni koeficijent iznosio 13,52% što govori da se 13,52% neto dobiti tvrtke ostvari na 100 jedinica ukupnog prihoda,a to ukazuje na profitabilno poslovanje.

Bruto marža profita je pokazatelj koji govori koliko jedinica dobiti prije oporezivanja preostaje od ostvarene jedinice prihoda, a teži se da bude što veći. Ovaj pokazatelj na primjeru Ledo d.d. ima pozitivan tren kretanja. Najveći je ostvaren 2014. kad je iznosio 15,83% što znači da se 15,83% bruto dobiti ostvaruje na 100 jedinica poslovnih prihoda.

Neto rentabilnost imovine je pokazatelj kojim se mjeri profitabilnost zbrajanjem stavki neto dobiti i kamata u odnosu na ukupnu imovinu, a teži se što većoj vrijednosti pokazatelja. Ledo d.d. je najveću vrijednost koeficijenta ostvario 2011. godine, a iznosio je 10,70% što znači da na 100 kn ukupno uložene imovine ostvari 10,70 kn neto dobiti uvećane za kamate. Najmanje profitabilna godina je bila sljedeća sa vrijednosti pokazatelja 4,75%.

Bruto rentabilnost imovine je pokazatelj kojim se mjeri profitabilnost zbrajanjem stavki bruto dobiti i kamata u odnosu na ukupnu imovinu. Iz priložene tablice može se primjetiti da ovaj koeficijent oscilira kroz godine kao i neto rentabilnost imovine. Maksimalnu vrijednost

doseže 2011. kad je koeficijent bio 12,98% što znači na 100 kn ukupno uložene imovine ostvari 12,93 kn bruto dobiti uvećane za kamate. Najmanja vrijednost je ostvarena 2012. godine kad je koeficijent bio samo 5,77%.

Rentabilnost kapitala je pokazatelj profitabilnosti koji stavlja u odnos neto dobit i kapital te pokazuje stopu povrata na kapital. Ovaj koeficijent kroz promatrane godine ima silaznu putanju što ukazuje na smanjenje profitabilnosti. Najveću vrijednost je imao 2008. godine kad je ovaj pokazatelj iznosio 16,48%, a najmanju vrijednost je imao u 2012. godini kad je iznosio 7,61%. To bi značilo da je stopa povrata na kapital u 2008. godini bila 16,48%, a u 2012. 7,61%.

4. KOMPARATIVNA ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA LEDO D.D. I VODEĆIH KONKURENATA

Za provođenje financijske analize poslovanja odabrano je poduzeće Ledo d.d. i tri najveća europska konkurenata. Za izradu horizontalne i vertikalne analize, analize putem pokazatelja i analize trenda korišteni su financijski izvještaji koji su dostupni u sklopu baze Amadeus, a konkurentska poduzeća odabrana za usporedbu su:

1. Diplom-Is As – norveško poduzeće u koje je u 2015. godini imalo 472 zaposlenika. Temeljna djelatnost poduzeća je proizvodnja sladoleda i ostalih smrznutih deserta;[45]
2. Grupo Kalise Menorquina Sa – najveće poduzeće u Španjolskoj koje se bavi proizvodnjom sladoleda. S prosjekom od oko 1.000 zaposlenika, poduzeće svoje proizvode u najvećoj mjeri prodaje na španjolskom tržištu, no podjednako se izvoze i na područje Portugala i Kanarskih otoka;[46]
3. Helados Y Postres – poduzeće sa sjedištem u Španjolskoj, u vlasništvu Nestle Helados, danas broji oko 600 zaposlenika.

[45] DIPLOM-IS AS (2016): Om selskapet, (Internet), raspoloživo na: https://www.diplom-is.no/footer/om-diplom-is/om-selskapet, (25.08.2016.)

[46] GRUPO KALISE MENORQUINA (2016): Službena web stranica poduzeća, (Internet), raspoloživo na: http://www.gkm.es/inicio, (25.08.2016.)

4.1. Horizontalna analiza

Na grafikonu 4. je prikazana horizontalna analiza glavnih stavki bilance poduzeća Grupo Kalise Menorquina Sa, za razdoblje 2008.-2014. godine.

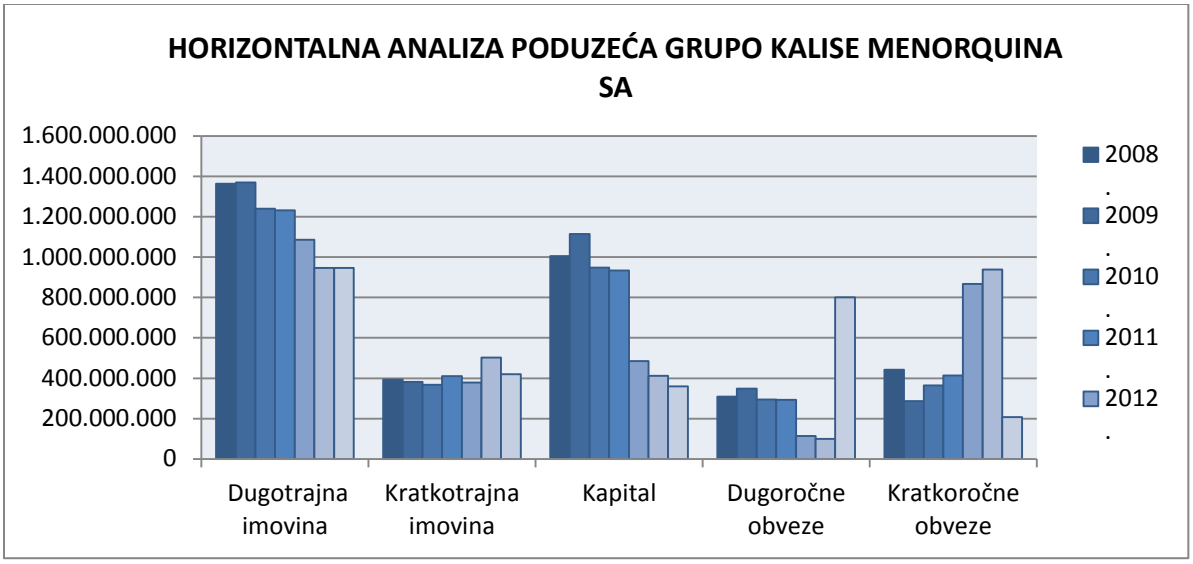

Graf 4: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Grupo Kalise Menorquina Sa

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima Grupo Kalise Menorquina Sa

Iz horizontalne analize poduuzeća Grupo Kalise Menorquina Sa može se zaključiti da je dugotrajna imovina imala stalan pad kroz godine, te u konačnici 2014. godine ima pad od 30,56% u odnosu na baznu.

Kratkotrajna imovina ima blage oscilacije kroz prvih pet godina promatranog razdoblja, sve dok 2013. nije ostvaren značajan rast od 27,63% zbog porasta kratkotrajne financijske imovine.

Kapital i rezerve su 2009. godine porasli za 10% nakon čega počinju padati i takav trend se nastavlja do 2014. godine kad je ostvaren najveći pad svih promatranih godina od 64,29% u odnosu na baznu.

Dugoročne obveze imaju blagi porast u 2009. godini, a u narednim godinama su ostvarile pad. 2014. godine su imale značajan rast od 158,56% što nam govori da se poduzeće u toj godini financiralo pretežito iz tuđih izvora u odnosu na baznu 2008. godinu kad se financiralo uglavnom iz vlastitih izvora.

Kratkoročne obveze su niže od baznih svih promatranih godina, osim 2012. i 2013. kad je ostvaren veliki rast. U te dvije godine su usporedno dugoročne obveze bile najniže.

Na grafikonu 5. je prikazana horizontalna analiza glavnih stavki bilance poduzeća Helados Y Postres Sa, za razdoblje 2008.-2014. godine.

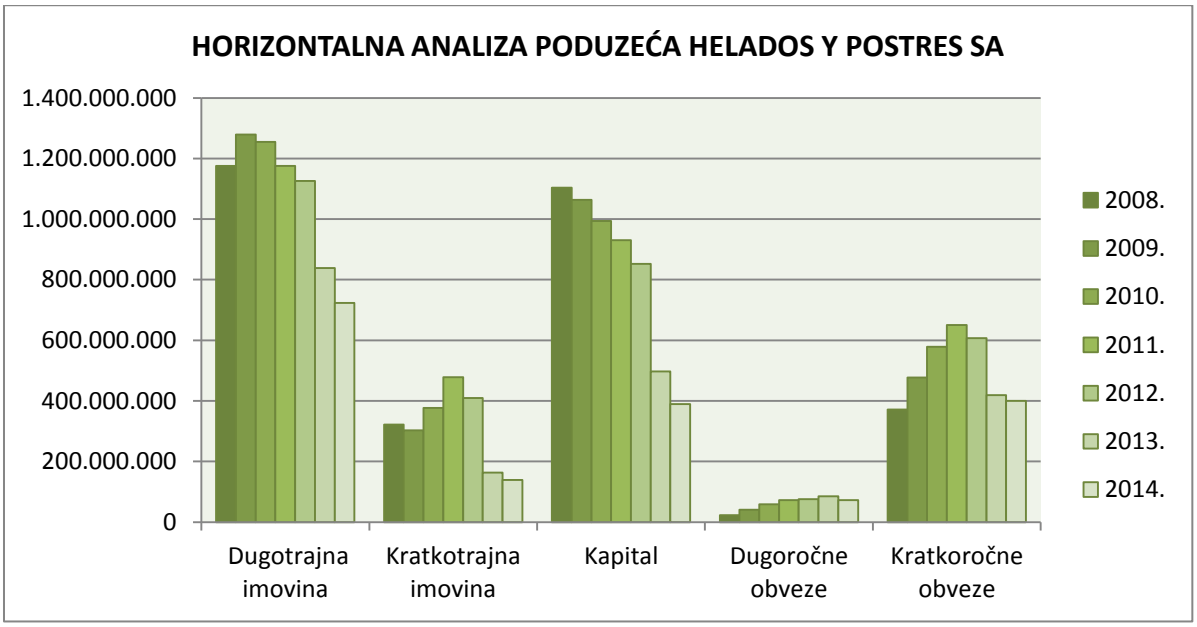

Graf 5: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Helados Y Postres Sa

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima Helados Y Postres Sa

U strukturi bilance se može primjetiti da većinu aktive čini dugotrajna imovina, a pasive kapital.

Dugotrajna imovina raste u 2009.godini, nakon čega slijedi pad koji se nastavlja sve do kraja promatranog razdoblja. Kratkotrajna imovina raste u odnosu na baznu do 2012, a zatim počinje padati.

Istovremeno u strukturi pasive je vidljivo kako vrijednost kapitala i rezervi padaju iz godine u godinu, dok kratkoročne obveze ubrzano rastu do 2012. Drugim riječima smanjuju se vlastiti izvori uz istovremeno povećanje tuđih kratkoročnih izvora. Dugoročne obveze svih godina imaju blagi porast.

Na grafikonu 6. je prikazana horizontalna analiza glavnih stavki bilance poduzeća Diplom-Is As, za razdoblje 2008.-2014. godine.

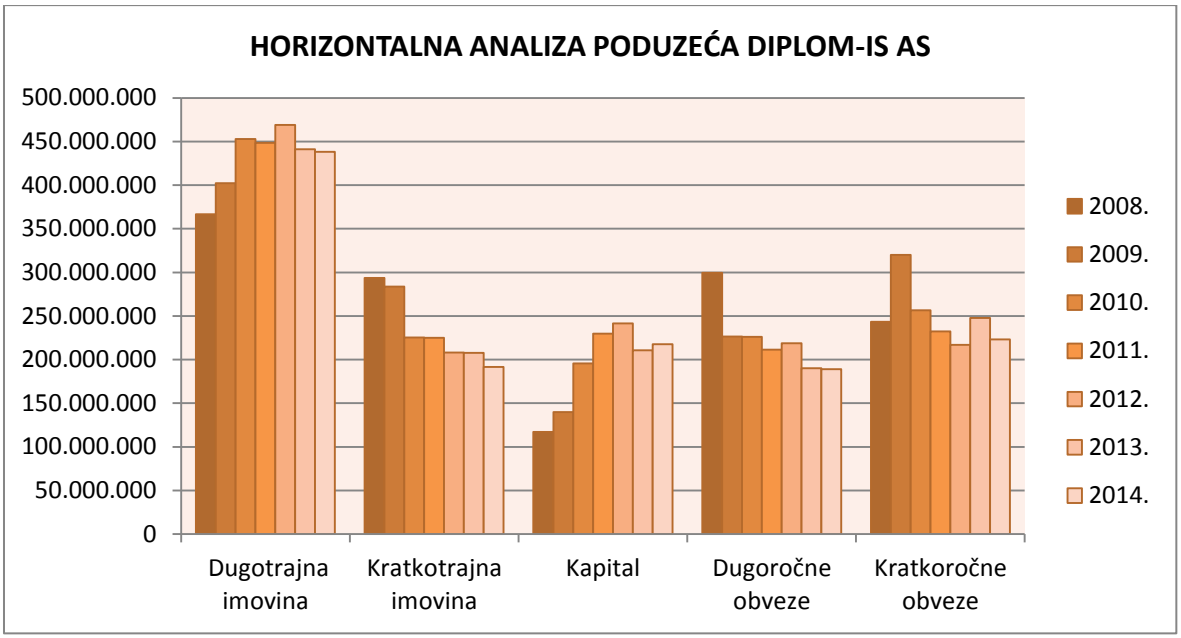

Graf 6: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Diplom-Is As

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima Diplom-Is As

Dugotrajna imovina ostvaruje kontinuirani rast svih godina u promatranom razdoblju, dok kratkotrajna imovina za isto razdoblje pokazuje konstantan pad. Najveći porast dugotrajne imovine zabilježen je 2012. godine kad se u odnosu na baznu povećala za 27,94% zbog povećanja materijalne fiksne imovine. S druge strane najveći pad kratkotrajne imovine zabilježen je 2014. godine (36,92%).

Kapital i rezerve ostvaruju stalni rast u odnosu na baznu godinu, dok dugoročne obveze imaju tendenciju pada. Kratkoročne obveze imaju porast 2009. godine za 31,46%, a nakon toga slijedi nagli pad koji se nastavlja u cijelom promatranom razdoblju.

4.2. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza se provodi na način da se izračuna udio svake stavke aktive i pasive u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi. Za prikaz strukture koristit će se strukturni grafikoni.

Na grafikonu 7 prikazat će se vertikalna analiza aktive bilance četiri promatrana poduzeća za 2014. godinu.

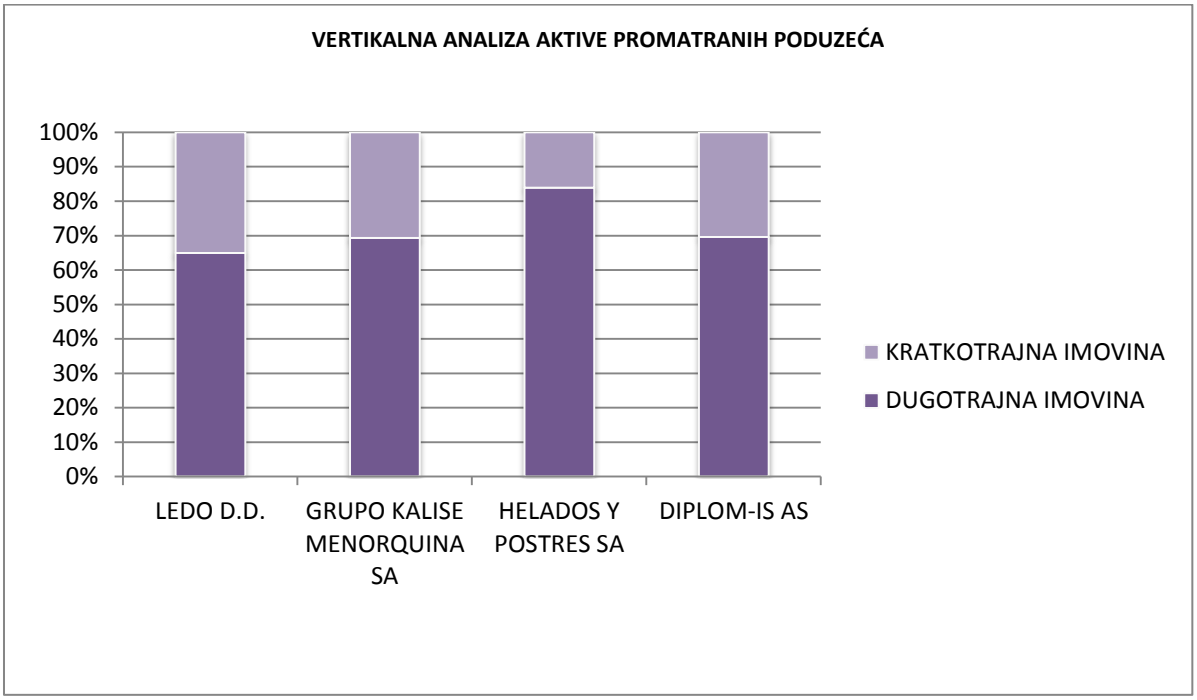

Graf 7: Grafički prikaz vertikalne analize aktive bilance promatranih poduzeća

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

Iz grafikona 7 može se zaključiti da Helados Y Postres Sa ima najveći udio dugotrajne imovine u ukupnoj imovini te čini 83,91% aktive. Samim time se primjećuje da kratkotrajna imovina istog poduzeća čini najmanji udio ukupne imovine sa samo 16,09%. Ostala promatrana poduzeća imaju približno jednake vrijednosti u omjeru 70:30 u korist dugotrajne imovine. Od svih promatranih poduzeća Ledo d.d. ima najmanji udio dugotrajne imovine u aktivi te iznosi 65%.

Na grafikonu 8 prikazat će se vertikalna analiza pasive bilance četiri promatrana poduzeća za 2014. godinu.

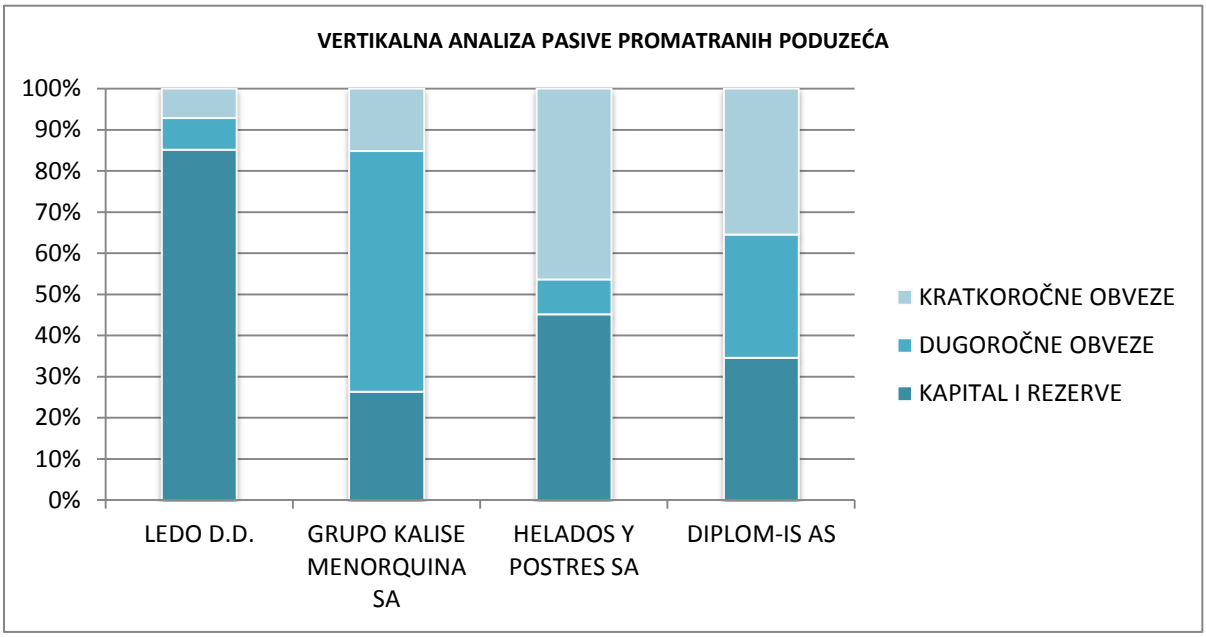

Graf 8: Grafički prikaz vertikalne analize pasive bilance promatranih poduzeća

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

Iz grafikona vertikalne analize pasive promatranih poduzeća vidljivo je da najveći udio kapitala i rezervi u pasivi ima Ledo.d.d. (85,15%) što znači da se financira uglavnom iz vlastitih izvora, a ukupne obveze čine tek mali postotak (14,85%). Najmanji udio kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi ima Grupo Kalise Menorquina Sa sa 26,29%, dok najveći udio tog poduzeća u pasivi imaju dugoročne obveze. Iz toga je vidljivo da se poduzeće financira većinom iz tuđih izvora. Poduzeće Helados Y Postres Sa ima podjednake vrijednosti kapitala i rezervi i kratkoročnih obveza te približno iznose 46%., dok dugoročne obveze čine samo 8,41% udjela u pasivi poduzeća. Diplom-Is As ima podjednake vrijednosti svih glavnih stavki pasive gdje kapital i rezerve i kratkoročne obveze čine po oko 35% strukture pasive, a dugoročne obveze 30,01%. Iz ove analize se vidi da je svako poduzeće specifično uzimajući u obzir strukturu pasive, odnosno da se sva poduzeća međusobno razlikuju.

4.3. Analiza trenda

Analizom trenda omogućen je uvid u trendove kretanja najznačajnijih stavki financijskih izvještaja. U ovom radu analiza trenda će biti isključivo usredotočena na bilancu i račun dobiti i gubitka, odnosno na njihove najvažnije stavke.

Na grafikonu 9 prikazat će se analiza trenda dugotrajne imovine četiri promatrana poduzeća za promatrano razdoblje od 2008-2014. godine.

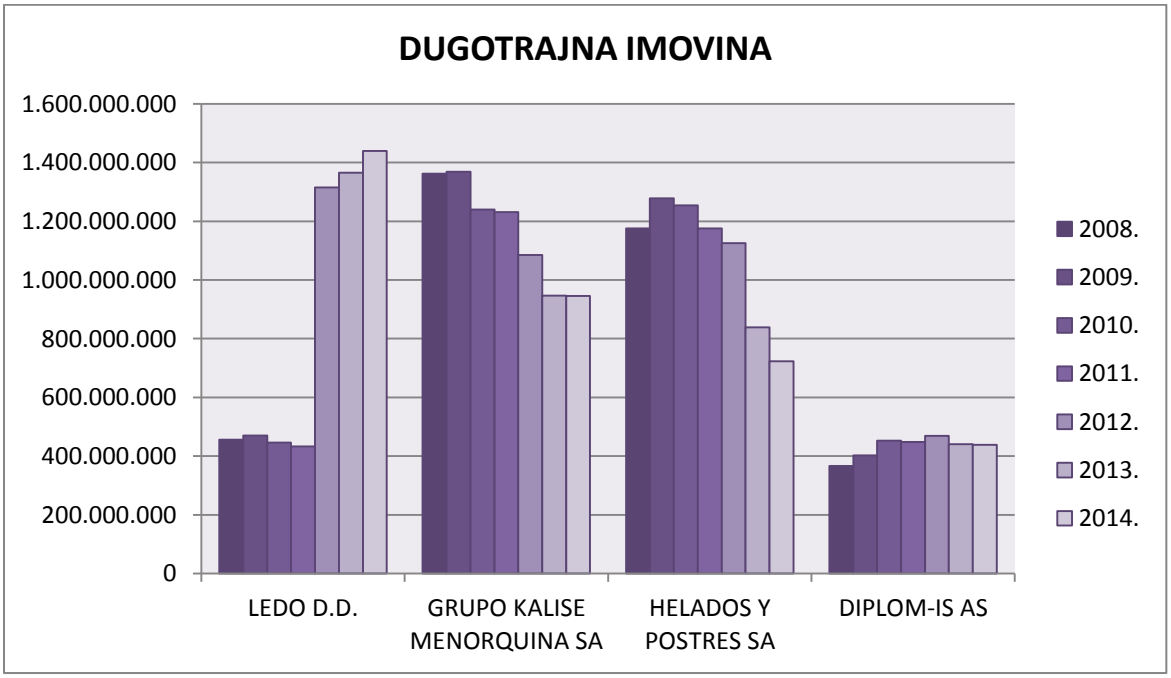

Graf 9: Grafički prikaz analize trenda dugotrajne imovine promatranih poduzeća

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

Kao što se može iščitati iz grafikona, Ledo d.d. je u posljednje tri promatrane godine imao najvišu vrijednost dugotrajne imovine, dok je u 2011. godini imao najmanje. S druge strane, najmanje vrijednosti dugotrajne imovine ostvarilo je norveško poduzeće Diplom-Is As, sa vrijednostima koje su svih godina bile oko 400 milijuna kuna. Ledo d.d. i Diplom-Is As imaju tendenciju povećavanja vrijednosti dugotrajne imovine kroz sve promatrane godine, što nije slučaj sa Grupo Kaliste Menorquina Sa i Helados Y Postres Sa, gdje vrijednosti uglavnom imaju tendenciju pada.

Na grafikonu 10 prikazat će se analiza trenda kratkotrajne imovine četiri promatrana poduzeća za razdoblje od 2008-2014. godine.

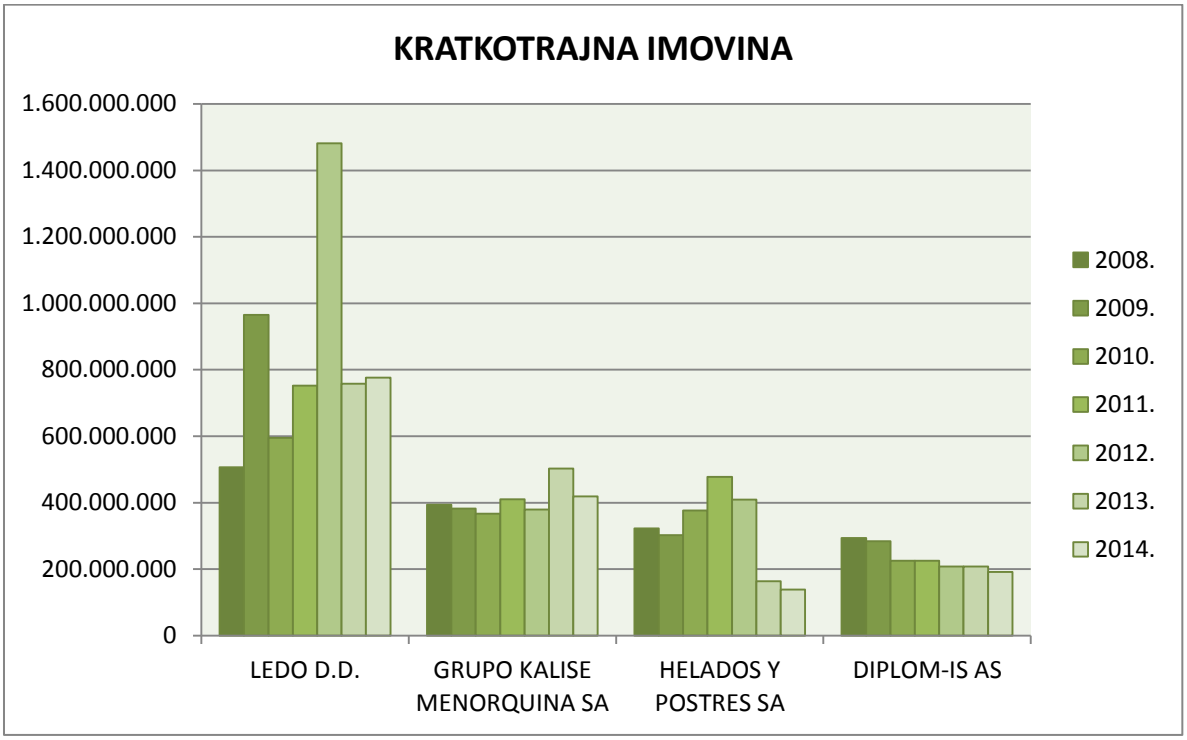

Graf 10: Grafički prikaz analize trenda kratkotrajne imovine promatranih poduzeća

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

Iz grafikona 10 može se primjetiti da Poduzeće Ledo d.d. ima tendenciju rasta vrijednosti kratkotrajne imovine kroz sve promatrane godine, sa dva značajna porasta 2009. i 2012. Vrijednosti kratkotrajne imovine Grupo Kalise Menorquina Sa i Helados Y Postres Sa varira tijekom godina. Helados Y Postres Sa ima veće oscilacije kroz godine, dok Grupo Kalise Menorquina Sa nema velikih promjena u trendu i uglavnom se kreće oko 400 mil. kuna. Diplom-Is As ima tendenciju pada vrijednosti kratkotrajne imovine.

Na grafikonu 11 prikazat će se analiza trenda kapitala i rezervi četiri promatrana poduzeća za razdoblje od 2008-2014. godine.

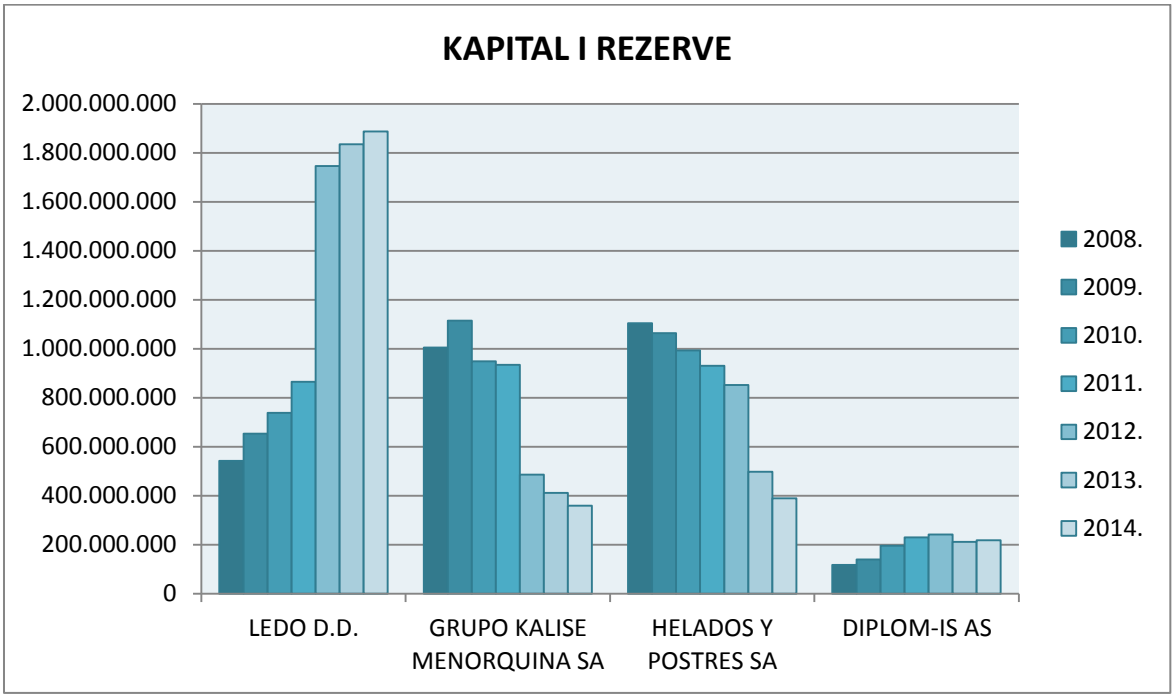

Graf 11: Grafički prikaz analize trenda kapitala i rezervi promatranih poduzeća

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

Iz priloženog grafikona može se zaključiti da vrijednosti kapitala i rezervi poduzeća Ledo d.d. i Diplom-Is As rastu kroz promatrano razdoblje, dok Grupo Kalise Menorquina Sa i Helados Y Postres imaju pad istih vrijednosti. Najznačajniju promjenu je ostvarilo poduzeće Ledo d.d. kad je 2012. godine vrijednost kapitala naglo porasla za 121,81% u odnosu na 2008. godinu, a najvišu točku je dosegnula 2014. godine sa povećanjem od 247,81%.

Na grafikonu 12 prikazat će se analiza trenda dugoročnih obveza četiri promatrana poduzeća za razdoblje od 2008-2014. godine.

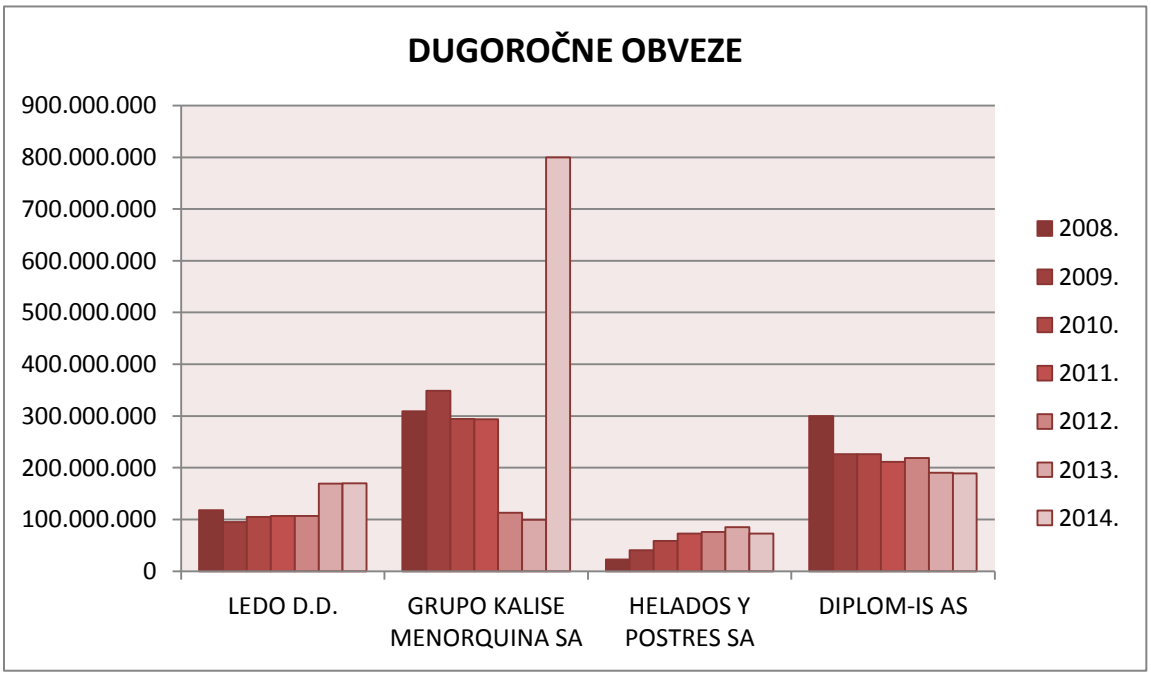

Graf 12: Grafički prikaz analize trenda dugoročnih obveza promatranih poduzeća

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

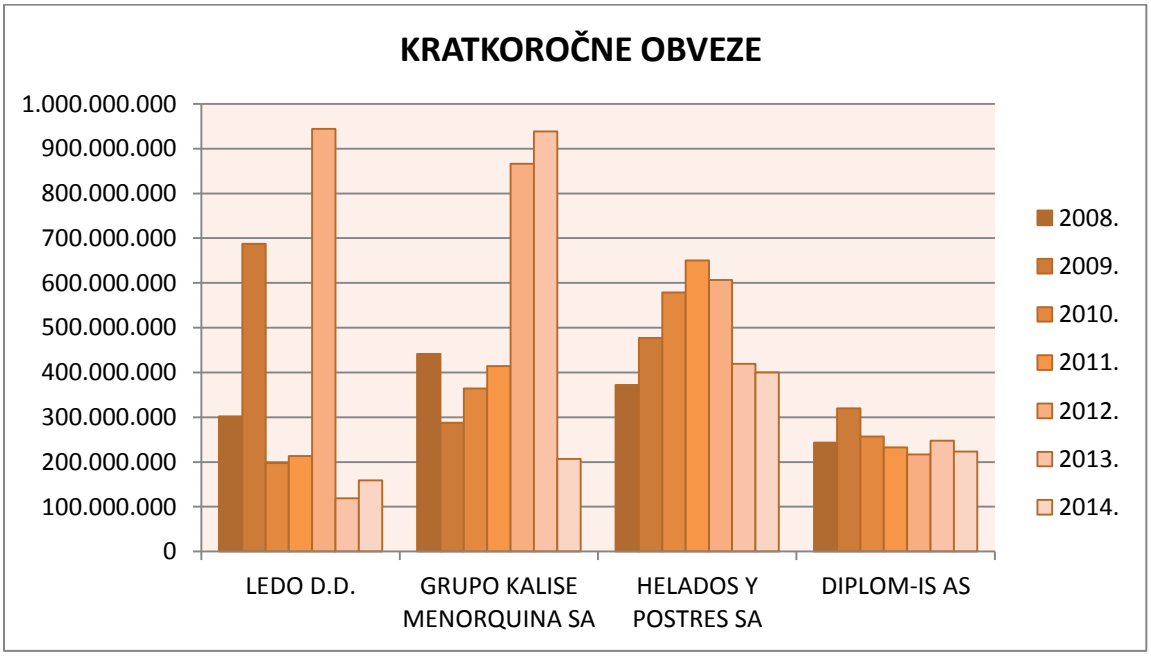

Graf 13: Grafički prikaz analize trenda kratkoročnih obveza promatranih poduzeća

Izvor: Izračun autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

U prvom grafikonu koji prikazuje trend kretanja dugoročnih obveza promatranih poduzeća, može se vidjeti da poduzeće Ledo d.d. ima uglavnom približne vrijednosti dugoročnih obveza kroz prvih pet godina, a u posljednje dvije nagli porast. Zanimljivo je da iz prethodnih grafova možemo zaključiti da je porasla i vrijednost kapitala i rezervi te dugotrajne imovine što ukazuje na dodatna ulaganja radi proširenja poslovanja. U analizi ovog grafa posebno se ističe Grupo Kalise Menorquina Sa koji je povećao dugoročne obveze u 2014. godini za 158,56%. Helados Y Postres je kroz sve godine drži dugoročne obveze ispod razine od 100 mil. kn, a kod Diplom-Is As se bilježi pad vrijednosti dugoročnih obveza u promatranom vremenu.

U grafikonu kratkoročnih obveza Ledo d.d.-a se mogu primjetiti veliki usponi i padovi. Imali su najveću vrijednost kratkoročnih obveza od svih poduzeća 2012. godine. Grupo Kalise Menorquina Sa bilježi pad u godinama nakon bazne 2008., ali 2012. i 2013. ostvaruje nagli porast kratkoročnih obveza, a 2014. dugoročnih obveza što ukazuje na porast obveza bez istovremenog značajnog povećanja imovine. Helados Y Postres bilježi porast vrijednosti kratkoročnih obveza do 2011. godine, nakon čega kreće pad. Diplom-Is As ima male oscilacije kroz cijelo razdoblje sa vrijednostima kratkoročnih obveza ispod 220 mil. kn.

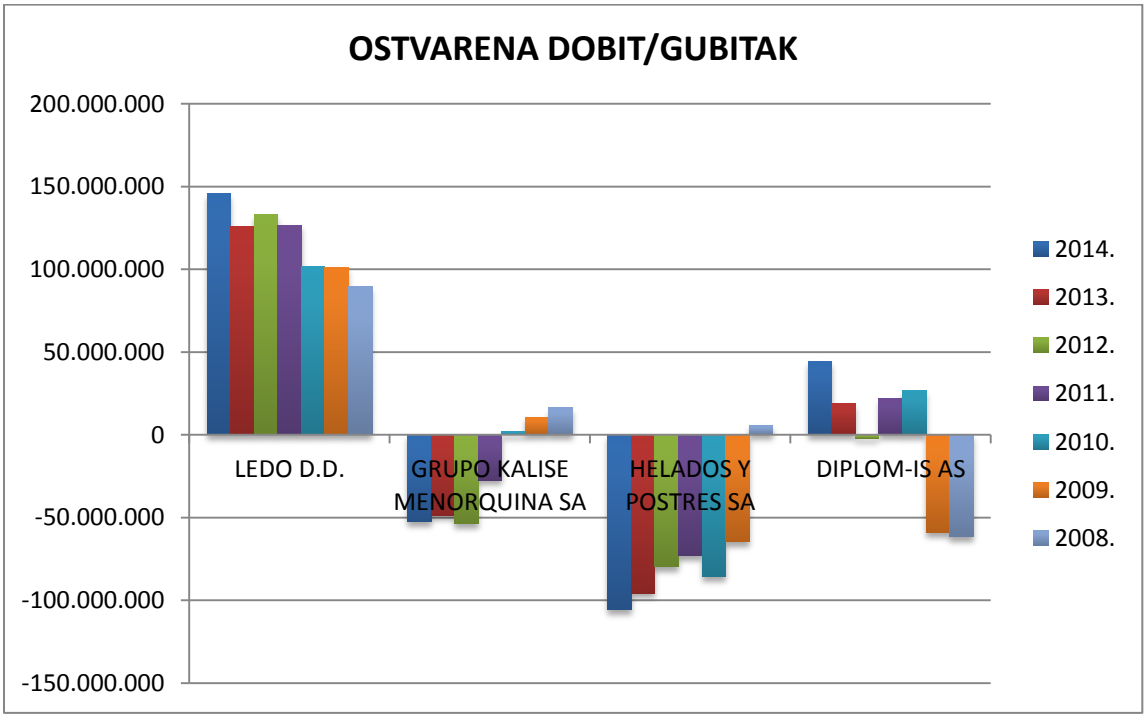

Graf 14: Vrijednosti ostvarene dobiti ili gubitka promatranih poduzeća tijekom godina
Izvor: Izrada autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

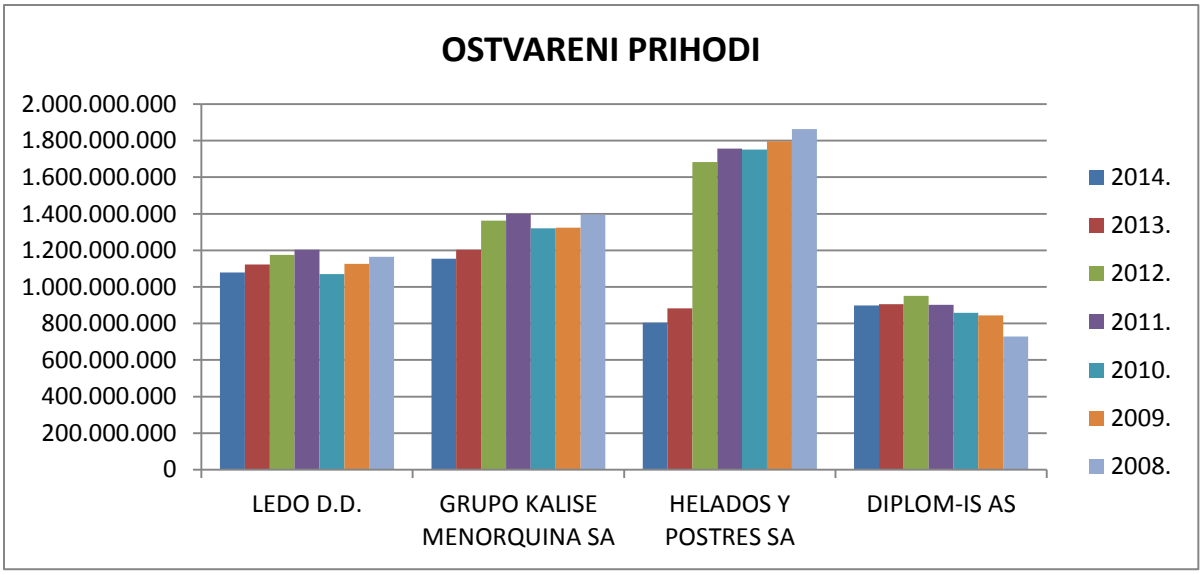

Graf 15: Vrijednosti ostvarenih prihoda promatranih poduzeća tijekom godina
Izvor: Izrada autora prema financijskim izvještajima promatranih poduzeća

Kada se govori o važnostima pojedinih stavkI financijskih izvještaja, u konačnici je najvažnija ona koja ukazuje na ostvarenu dobit ili gubitak poslovanja. Kao što je vidljivo na prethodnom grafu, od promatranih je poduzeća jedino Ledo d.d. u sedam uzastopnih godina ostvario dobit u poslovanju, i to najviše u 2008. godini.

Grupo Kalise Menorqoine Sa prve tri godine ostvaruje dobit, a 2011. Počinje poslovati sa gubitkom. Taj trend se nastavio do kraja promatranog razdoblja, što može biti rezultat lošeg poslovanja i nešto većeg financiranja iz tuđih izvora. Helados Y Postres Sa je samo 2008. ostvarilo dobit, dok je svih sljedećih godina poduzeće imalo gubitak.

Poduzeće Diplom-Is As je imalo gubitak 2008. i 2009. godine nakon čega je krenulo poslovati sa dobiti do kraja razdoblja s iznimkom 2012. godine kad je niz dobitaka prekinut gubitkom od tek 2 mil. kn.

4.4. Analiza pokazatelja

4.4.1. Pokazatelji likvidnosti

U tablici 14 su prikazani izračunati pokazatelji trenutne likvidnosti za razdoblje od 2008. do 2014. godine. Za izračun pokazatelja su korištene formule prikazane u drugom poglavlju.

Tablica 14: Koeficijent trenutne likvidnosti

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	5,18%	0,33%	1,84%	3,87%	1,37%	7,41%	3,12%
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	7,20%	6,27%	6,37%	3,22%	3,00%	1,25%	5,23%
HELADOS Y POSTRES SA	0,44%	0,29%	0,20%	1,27%	0,22%	0,23%	0,20%
DIPLOM-IS AS	3,43%	0,13%	0,21%	0,19%	0,15%	0,12%	0,12%

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 16 se može vidjeti grafički prikaz kretanja koeficijenta trenutne likvidnosti za razdoblje 2008. do 2014.

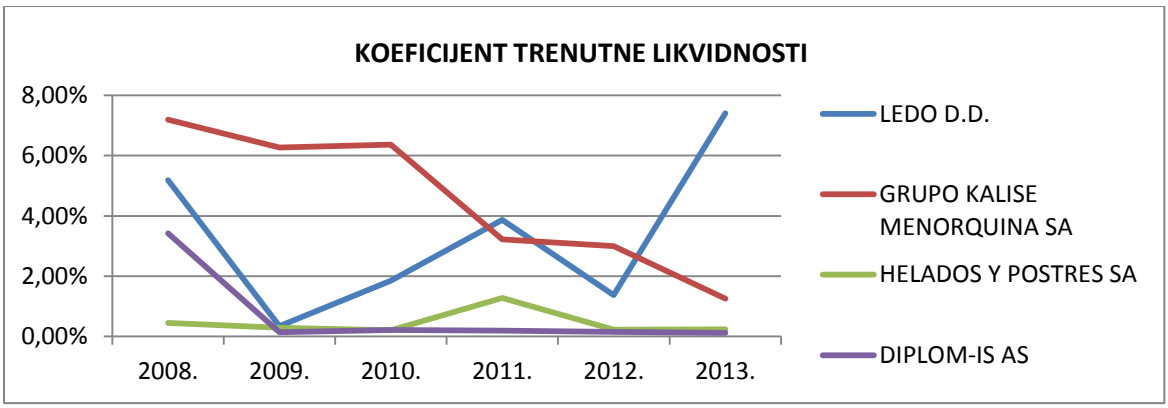

Graf 16 : Grafički prikaz koeficijenta trenutne likvidnosti
Izvor: Prikaz autora

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoročnih obveza likvidnom kratkotrajnom imovinom, odnosno novcem. Smatra se da ne bi trebao biti manji od 0,10, odnosno 10%. Iz tablice i grafa može se primjetiti da nitko od navedenih poduzeća ne zadovoljava minimalni kriterij, što ukazuje na nelikvidnost poduzeća, odnosno nemogućnost podmirivanja kratkoročnih obveza iz novca. Najbliži točki podmirivanja je Ledo d.d. sa koeficijentom od 7,41% koji je ostvario 2013. godine. Kroz promatrano razdoblje Ledo d.d. je imao najviše uspona i padova, a najstabilniji, ali uz to i najnelikvidniji su Helados Y Postres i Diplom-Is As koji su cijelo vrijeme imali vrijednosti koeficijenta niže od 2% s iznimkom

2008. godine kad je koeficijent poduzeća Diplom-Is As kad je iznosio 3,43%. Na temelju prikazanih podataka može se doći do zaključka da sva poduzeća imaju problema sa podmirivanjem kratkoročnih obveza iz novca.

Tablica 15: Koeficijent ubrzane likvidnosti

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	1,15	1,24	2,27	2,69	1,34	4,71	3,53
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,56	0,89	0,62	0,65	0,27	0,41	1,53
HELADOS Y POSTRES SA	0,33	0,29	0,33	0,52	0,55	0,38	0,34
DIPLOM-IS AS	0,74	0,51	0,36	0,40	0,32	0,28	0,29

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 17 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja koeficijenta ubrzane likvidnosti za razdoblje 2008. do 2014.

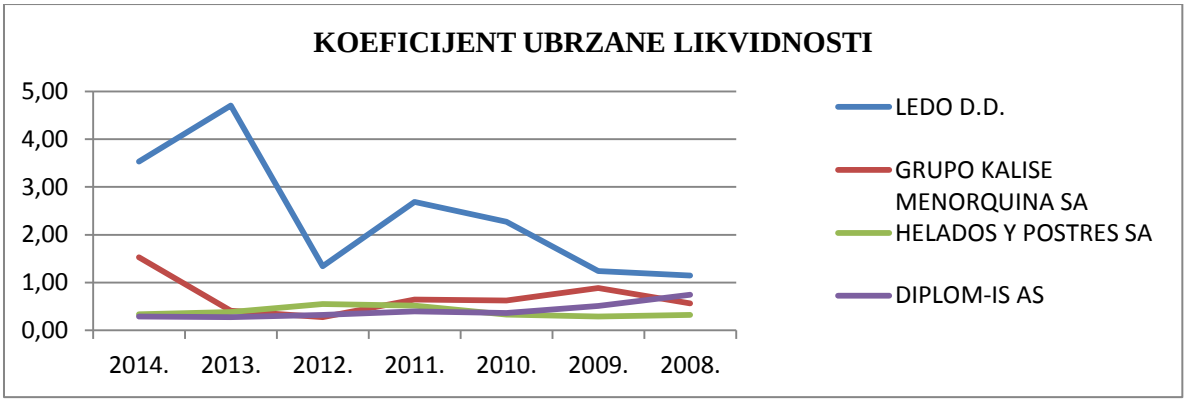

Graf 17: Grafički prikaz koeficijenta trenutne likvidnosti
Izvor: Prikaz autora

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoročnih obveza kratkotrajnom imovinom umanjenom za zalihe, a ne smio biti manji od 1. Ledo d.d. je svake godine imao vrijednosti koeficijenta više do jedan što pokazuje da je likvidno poduzeće. 2013. godine je podignuo vrijednost koeficijenta na 4,71, što znači da kratkoročne obveze mogu pokriti 4,71 puta kratkotrajnom imovinom umanjenom za zalihe.

Može se primjetiti da ni jedno od tri konkurentska poduzeća nemaju zadovoljavajući koeficijent. U 2014. godini se vidi napredak Grupo Kalise Menorquina Sa kad je ostvarila rast na 1,53.

Tablica 16: Koeficijent tekuće likvidnosti

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	1,68	1,40	3,01	3,53	1,57	6,36	4,88
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,89	1,33	1,01	0,99	0,44	0,54	2,03
HELADOS Y POSTRES SA	0,87	0,63	0,65	0,73	0,67	0,39	0,35
DIPLOM-IS AS	1,21	0,89	0,88	0,97	0,96	0,84	0,86

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 18 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja koeficijenta tekuće likvidnosti za razdoblje 2008. do 2014.

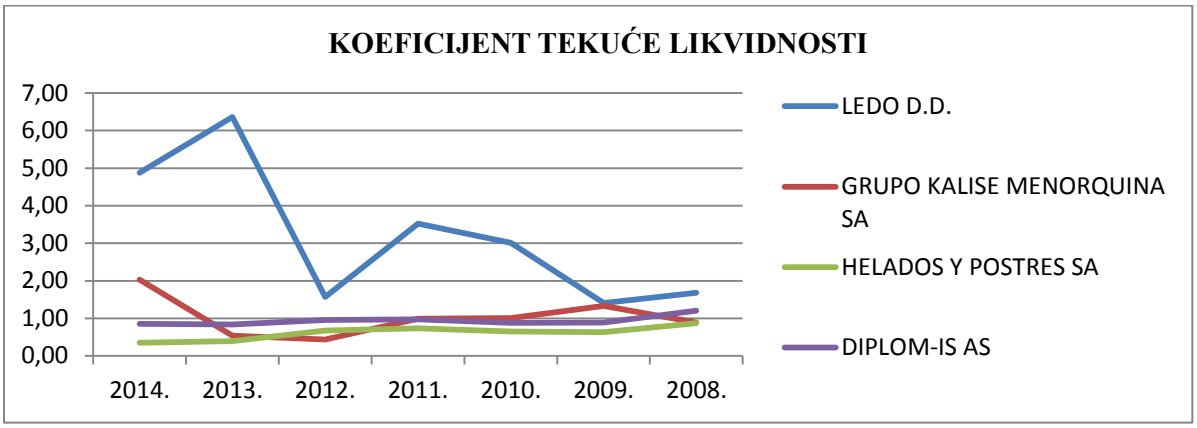

Graf 18: Grafički prikaz koeficijenta tekuće likvidnosti
Izvor: Prikaz autora

Tekuća likvidnost je sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze iz kratkotrajne imovine, a pokazatelj bi trebao biti veći od 2 da bi se poduzeće kategoriziralo kao likvidno.

Is prethodne tablice može se uočiti da Ledo d.d. uglavnom nema problema sa podmirivanjem kratkoročnih obveza koje dolaze na naplatu, a u 2014. godini iz zaliha, gotovine i potraživanja može ih pokriti 4,88 puta. Sva tri konkurentska poduzeća imaju nepovoljne koeficijente, odnosno manji su od 2, što govori da su nelikvidna.

Tablica 17: Koeficijent financijske stabilnosti

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	0,69	0,63	0,53	0,45	0,71	0,68	0,70
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	1,04	0,94	1,00	1,00	1,81	1,85	0,82
HELADOS Y POSTRES SA	1,04	1,16	1,19	1,17	1,21	1,44	1,57
DIPLOM-IS AS	0,88	1,10	1,07	1,02	1,02	1,10	1,08

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 19 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja koeficijenta financijske stabilnosti za razdoblje 2008. do 2014.

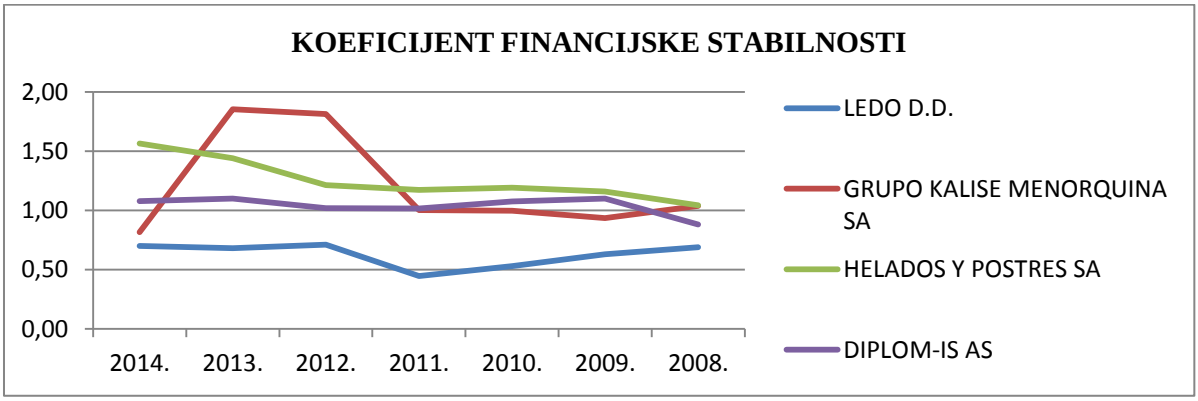

Graf 19: Grafički prikaz koeficijenta financijske stabilnosti
Izvor: Prikaz autora

Koeficijent financijske stabilnosti bi trebao biti manji od 1. U prethodnoj tablici i grafu može se vidjeti da jedino Ledo d.d. od svih promatranih poduzeća nema problema sa financiranjem dugotrajne imovine iz dugoročnih izvora, a s obzirom da je najveći koeficijent 0,71 može se zaključiti da se može financirati i dio kratkotrajne imovine za sve promatrane godine. Diplom-Is As ima koeficijente financijske stabilnosti približno 1, što znači da se dio dugotrajne imovine financira iz kratkoročnih izvora. Helados Y Postres Sa ima uzlazni trend kretanja ovog koeficijenta što pokazuje da iz godine u godinu nastaje sve veći deficit radnog kapitala. Grupo Kalise Menorquina Sa je prve četiri promatrane godine ovaj koeficijent držala oko 1, ali 2012. i 2013. godine je naglo porastao što ukazuje na smanjenje likvidnosti i financijske stabilnosti. U 2014. godini taj koeficijent pada na 0,82.

4.4.2. Pokazatelji zaduženosti

Tablica 18: Koeficijent zaduženosti

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	0,44	0,54	0,29	0,27	0,38	0,14	0,15
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,43	0,36	0,41	0,43	0,67	0,72	0,74
HELADOS Y POSTRES SA	0,26	0,33	0,39	0,44	0,44	0,50	0,55
DIPLOM-IS AS	0,82	0,80	0,71	0,66	0,64	0,68	0,65

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 20 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja koeficijenta zaduženosti za razdoblje 2008. do 2014.

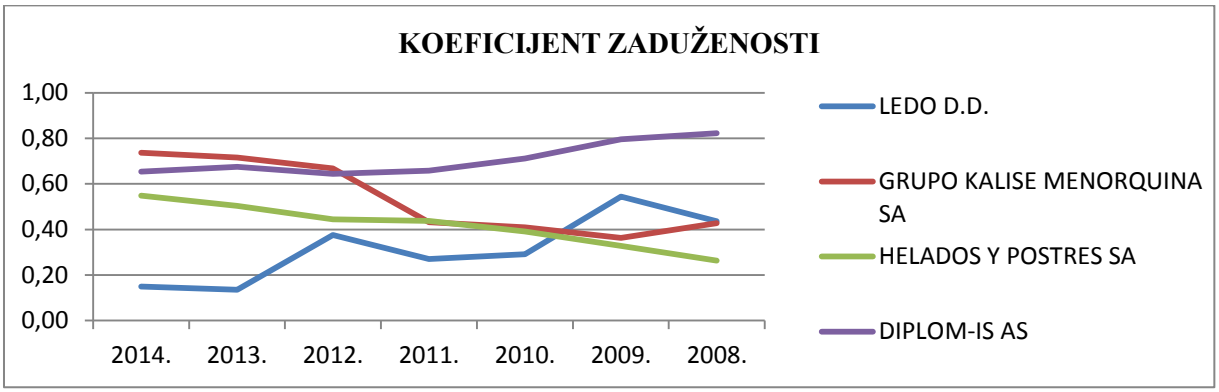

Graf 20: Grafički prikaz koeficijenta zaduženosti
Izvor: Prikaz autora

Koeficijent zaduženosti je pokazatelj koji daje podatak o veličini zaduženja na svaku kunu vlastitog kapitala i ne bi trebao biti veći od 50%. Ledo d.d. ima najpovoljniji položaj u odnosu na ostala promatrana poduzeća. Najmanji koeficijent je ostvario 2013. godine kad je inosio 0,14 % što znači da se samo 14% imovine financira iz tuđih izvora. Najlošije od svih promatranih poduzeća stoji Diplom-Is As koji u gotovo cijelom razdoblju prelazi gornju razinu tolerancije koja iznosi 70%. Koeficijenti zaduženosti poduzeća Helados Y Postres rastu kroz promatrane godine, a li u svim godinama izuzev 2014. je ispod 50%. Grupo Kalise Menorquina Sa također ima uzlazni trend, a problemi počinju 2012. godine kad koeficijent raste na 0,67 te ostaje iznad prihvatljive granice do kraja razdoblja.

Tablica 19: Koeficijent vlastitog financiranja

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	0,56	0,46	0,71	0,73	0,62	0,86	0,85
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,57	0,64	0,59	0,57	0,33	0,28	0,26
HELADOS Y POSTRES SA	0,74	0,67	0,61	0,56	0,56	0,50	0,45
DIPLOM-IS AS	0,18	0,20	0,29	0,34	0,36	0,32	0,35

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 21 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja koeficijenta vlastitog financiranja za razdoblje 2008. do 2014.

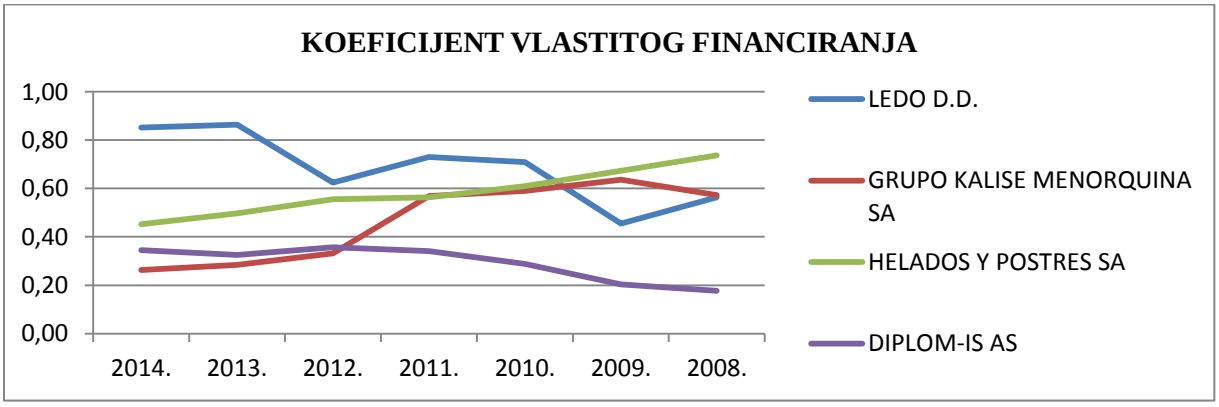

Graf 21: Grafički prikaz koeficijenta vlastitog financiranja
Izvor: Prikaz autora

Koeficijent vlastitog financiranja je pokazatelj čija bi vrijednost trebala biti iznad 50%, što ukazuje na to da je većina imovine financirana iz vlastitih izvora. Iz prethodnog grafa i tablice može se vidjeti da od svih promatranih poduzeća najviše imovine iz vlastitog kapitala financira Ledo d.d. Također se može reći da je Poduzeće Helados Y Postres uspješno po pitanju vlastotog financiranja jer za gotovo sve godine ima koeficijent viši od 50%.Najlošije rezultate ostvaruje Diplom-Is As koji ni jedne godine nije dosegnuo minimalan uvjet. Grupo Kalise Menorquina Sa do 2011. vrijednost koeficijenata drži iznad 50%, ali već sljedeće promatrane godine pa do kraja razdoblja taj je koeficijent ispod 35% što nam govori da se većinom financira iz tuđih izvora.

Tablica 20: Koeficijent financiranja

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	0,77	1,20	0,41	0,37	0,60	0,16	0,17
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,75	0,57	0,69	0,76	2,02	2,52	2,80
HELADOS Y POSTRES SA	0,36	0,49	0,64	0,78	0,80	1,01	1,21
DIPLOM-IS AS	4,64	3,90	2,47	1,93	1,81	2,08	1,89

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 22 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja koeficijenata financiranja za razdoblje 2008. do 2014. godine.

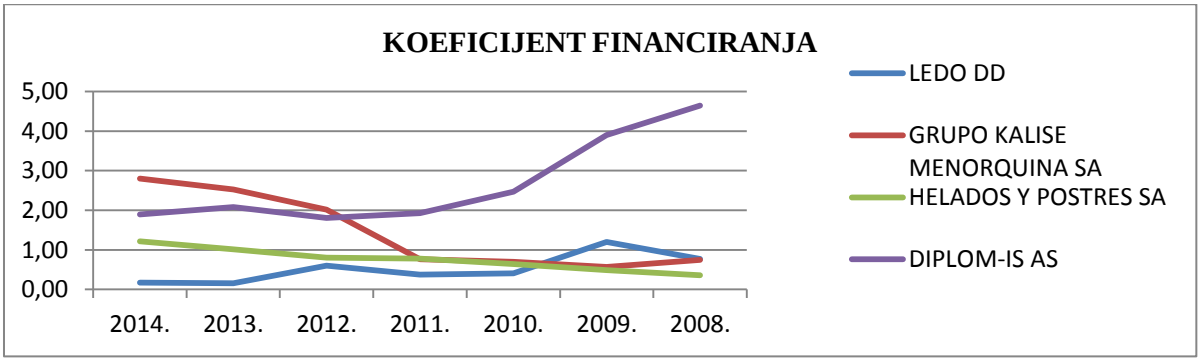

Graf 22: Grafički prikaz koeficijenta vlastitog financiranja
Izvor: Prikaz autora

Koeficijent financiranja je pokazatelj koji stavlja u odnos ukupne obveze i glavnicu, a poželjno je da je što niži, a maksimalno 1. Iz prethodnog grafikona se može vidjeti kretanje koeficijenta promatranih poduzeća kroz godine. Može se primjetiti da Ledo d.d. ima najpovoljnije pokazatelje, a odmah iza njega je Helados Y Postres koji u svim godinama osim 2013. i 2014. Vrijednost koeficijenata drži ispod 1. Iako je Grupo Kalise Menorquina Sa imala povoljne vrijednosti prvih godina, 2012. godine su koeficijenti počeli rasti kao rezultat smanjenja glavnice. Krivulja vrijednosti koeficijenata poduzeća Diplom-Is As ima silaznu putanju, ali cijelo promatrano razdoblje nije uspjelo spustiti ovaj pokazatelj ispod 1,81%.

Tablica 21: Stupanj pokrića I

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	1,19	1,39	1,66	2,00	1,33	1,34	1,31
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,74	0,81	0,76	0,76	0,45	0,43	0,38
HELADOS Y POSTRES SA	0,94	0,83	0,79	0,79	0,76	0,59	0,54
DIPLOM-IS AS	0,32	0,35	0,43	0,51	0,51	0,48	0,50

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 23 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja stupnja pokrića I. za razdoblje 2008. do 2014. godine.

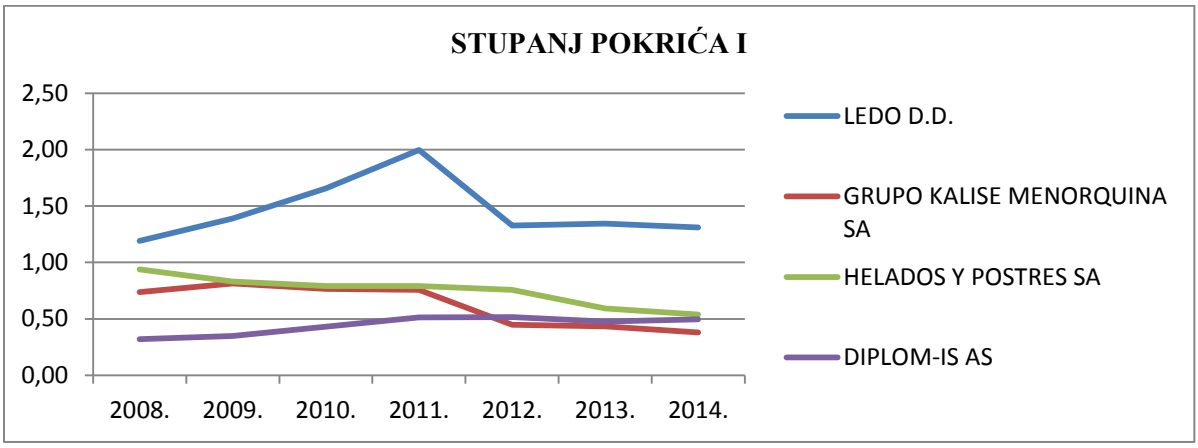

Graf 23: Grafički prikaz stupnja pokrića I
Izvor: Prikaz autora

Stupanj pokrića I. pokazuje kolika je pokrivenost dugotrajne imovine glavnicom, a poželjno je da iznosi 1. Promatrajući prethodnu tablicu može se vidjeti da jedino Ledo d.d. ima vrijednost ovih koeficijenata iznad 1 kroz sve analizirane godine, što je dobar pokazatelj financiranja imovine. Ostala poduzeća u ni jednoj godini nisu ostvarili koeficijent 1 što znači da nemaju dovoljno vlastitog kapitala da pokriju cijelu dugotrajnu imovinu.

Tablica 22: Stupanj pokrića II

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	1,45	1,59	1,89	2,24	1,41	1,47	1,43
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,96	1,07	1,00	1,00	0,55	0,54	1,22
HELADOS Y POSTRES SA	0,96	0,86	0,84	0,85	0,82	0,69	0,64
DIPLOM-IS AS	1,14	0,91	0,93	0,98	0,98	0,91	0,93

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 24 je se može vidjeti grafički prikaz kretanja stupnja pokrića I. za razdoblje 2008. do 2014. godine.

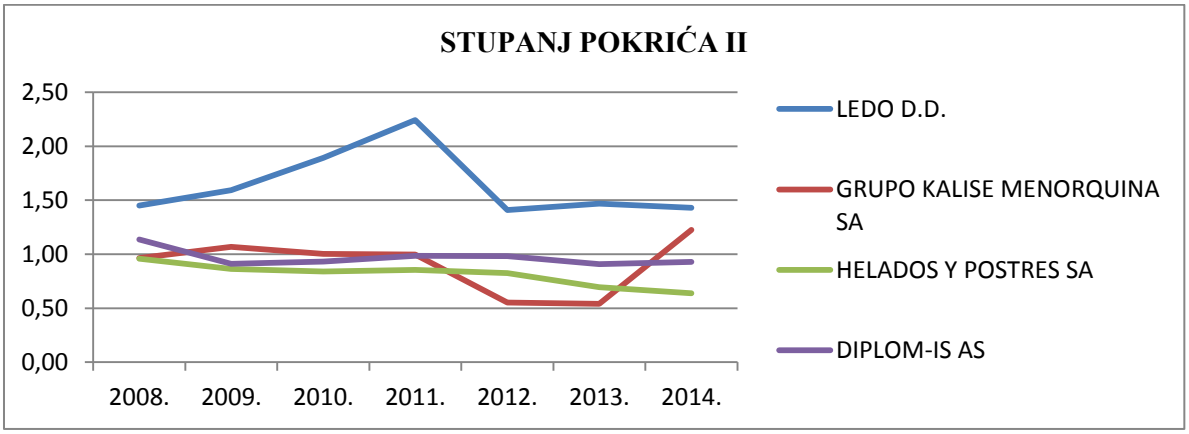

Graf 24: Grafički prikaz stupnja pokrića II
Izvor: Prikaz autora

Stupanj Pokrića II govori o pokriću dugotrajne imovine kapitalom uvećanim za dugoročne obveze. Ovaj koeficijent uvijek mora biti veći od 1.

Iz tablice 22 se može vidjeti da Ledo d.d. ima visoke vrijednosti svih sedam godina promatranja što pokazuje da je dio dugoročnih obveza iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine. Preostala tri poduzeća imaju približno jednake vrijednosti te se kreću oko koeficijenta 1.

4.4.3. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 23: Pokazatelj obrta ukupne imovine

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	1,25	0,82	1,10	1,06	0,44	0,55	0,52
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	0,80	0,76	0,82	0,85	0,93	0,83	0,85
HELADOS Y POSTRES SA	1,24	1,14	1,07	1,06	1,10	0,88	0,94
DIPLOM-IS AS	1,11	1,27	1,27	1,35	1,41	1,40	1,43

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 25 je se može vidjeti grafički prikaz koeficijenta obrta ukupne imovine kroz razdoblje 2008. do 2014. godine.

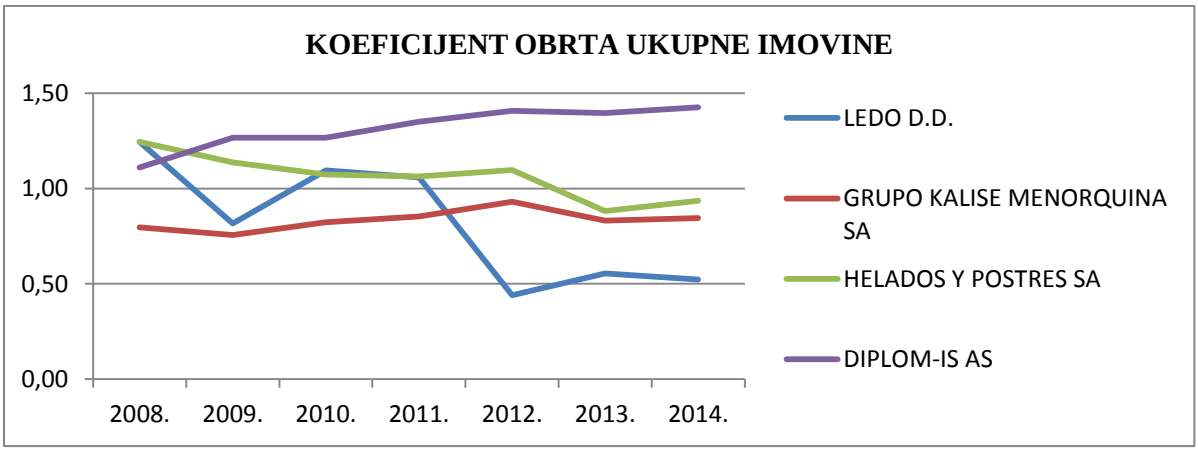

Graf 25: Grafički prikaz koeficijenta obrta ukupne imovine
Izvor: Prikaz autora

Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje učinkovitost upotrebe imovine s ciljem stvaranja prihoda. N temelju prikazane tablice može se uočiti da Diplom-Is As najučinkovitije koristi imovinu za stvaranje prihoda pa recimo u 2014. godini ostvaruje koeficijent 1,43 što znači da na jednu kunu ukupne imovine ostvaruje 1,43 kune prihoda. Ledo d.d. kroz godine ima oscialacije uzrokovane time što imovina ovog poduzeća uglavnom raste kroz godine,a prihodi padaju. Poduzeće Grupo Kalise Menorquina Sa kroz cijelo razdoblje nije ostvarilo koeficijent 1, ali ima uzlazni trend kretanja, dok Helados Y Postres Sa ima silazni trend, odnosno koeficijenti iz godine u godinu opadaju.

Tablica 24: Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	2,36	1,22	1,92	1,67	0,83	1,55	1,49
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	3,55	3,47	3,60	3,41	3,60	2,40	2,75
HELADOS Y POSTRES SA	5,79	5,94	4,65	3,68	4,11	5,41	5,82
DIPLOM-IS AS	2,50	3,06	3,81	4,04	4,58	4,36	4,69

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 26 je se može vidjeti grafički prikaz koeficijenta obrta kratkotrajne imovine kroz razdoblje 2008. do 2014. godine.

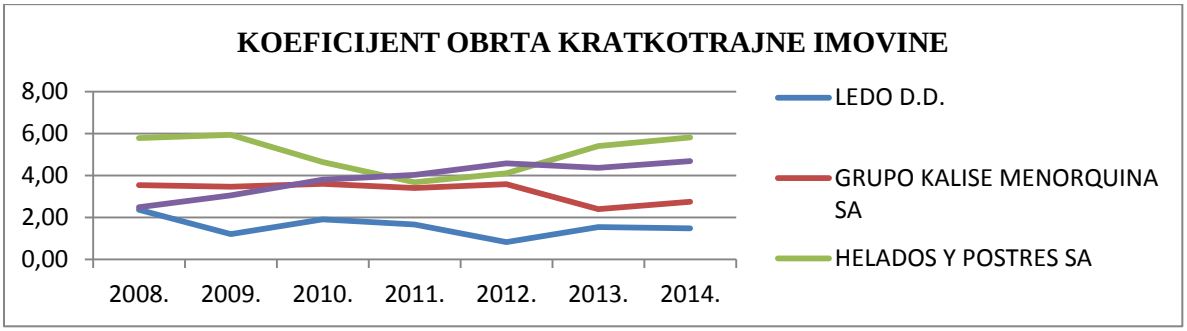

Graf 26: Grafički prikaz koeficijenta obrta kratkotrajne imovine
Izvor: Prikaz autora

U tablici 24 su prikazani koeficijenti obrta kratkotrajne imovine koji stavljaju u odnos ostvareni prihod i kratkotrajnu imovinu i pokazuje koliko se puta kratkotrajna imovina obrne unutar jedne godine,a poželjno je da bude što veći. Na temelju tablice može se vidjeti da najbolje pokazatelje ostvaruje Helados Y Postres. Uzimajući kao primjer 2009. Godinu kad je ostvario vrijednost koeficijenta 5,94 što znači da se kratkotrajna imovina unutar jedne godine obrne gotovo 6 puta pa se može reći da to poduzeće jako efikasno koristi svoju kratkotrajnu imovinu za stvaranje prihoda.

Poduzeće Grupo Kalise Menorquina Sa također ostavruje dobre rezultate. Diplom-Is As ima uzlazni trend kretanja ovog koeficijenta što je dobar pokazatelj. Najlošije koeficijente od svih prikazanih poduzeća ima Ledo d.d.

Tablica 25: Koeficijent obrta potraživanja

Koeficijent obrta potraživanja	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	8,48	7,59	6,70	4,54	6,76	4,59	5,48
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	6,79	6,06	8,82	7,70	8,78	8,38	9,17
HELADOS Y POSTRES SA	20,07	16,66	18,80	27,21	21,81	15,89	21,81
DIPLOM-IS AS	21,80	16,09	20,96	19,88	19,72	25,55	17,50

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 27 je se može vidjeti grafički prikaz koeficijenta obrta kratkotrajne imovine kroz razdoblje 2008. do 2014. godine.

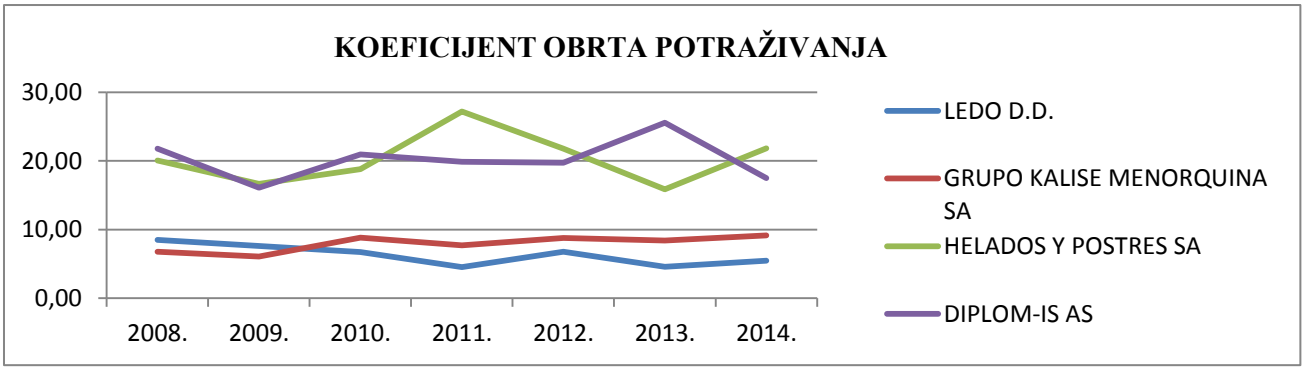

Graf 27: Grafički prikaz koeficijenta obrta potraživanja
Izvor: Prikaz autora

Ovaj pokazatelj stavlja u odnos prihod od prodaje i potraživanja na temelju čega se može utvrditi prosječno trajanje naplate potraživanja. Helados Y Postres Sa i Diplom-Is As imaju dvostruko više koeficijente od Ledo d.d.-a i Grupo Kalise Menorquina Sašto pokazuje da na naplatu potraživanja čekaju kraće.

Tablica 26: Trajanje naplate potraživanja u danima

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	43	48	54	80	54	79	67
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	54	60	41	47	42	44	40
HELADOS Y POSTRES SA	18	22	19	13	17	23	17
DIPLOM-IS AS	17	23	17	18	19	14	21

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Na grafikonu 28 je se može vidjeti grafički prikaz trajanja naplate potraživanja u danima kroz razdoblje 2008. do 2014. godine.

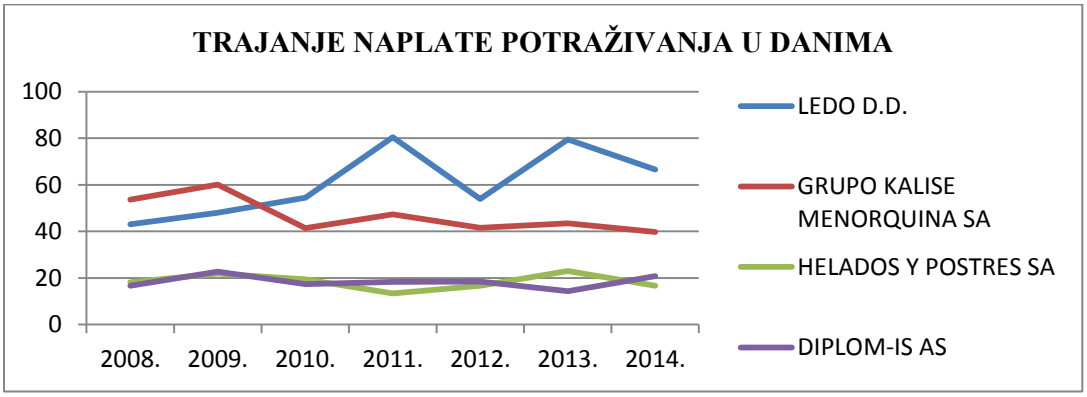

Graf 28: Grafički prikaz trajanja naplate potraživanja u danima
Izvor: Prikaz autora

Stavljanjem u odnos broj dana u godini i koeficijenta obrta potraživanja može se utvrditi broj dana potreban za naplatu potraživanja. Tijekom promatranog razdoblja najmanje dana za naplatu potraživanja čekaju Helados Y Postres te Diplom-Is Sa koje imaju približno jednake vrijednosti, a najduže čeka Ledo d.d. što predstavlja jedan od glavnih problema poslovanja u Republici Hrvatskoj. Međutim, za Ledo d.d. se može reći da ima prihvatljivo vrijeme naplate potraživanja jer ono u Hrvatskoj iznosi cca 130 dana.

4.4.4. Pokazatelji profitabilnosti

U nastavku rada prikazati će se izračunati pokazatelji profitabilnosti od 2008. do 2014. godine na temeljuformula prikazanih u prethodnom poglavlju. Kretanja neto marže prikazana su u tablici 27.

Tablica 27: Neto marža profita

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	7,68%	9,00%	9,51%	10,54%	11,31%	11,21%	13,52%
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	3,45%	3,01%	2,21%	-	-	0,68%	0,12%
HELADOS Y POSTRES SA	0,05%	0,03%	0,05%	0,08%	0,02%	0,05%	0,33%
DIPLOM-IS AS	-	-	1,35%	3,68%	0,07%	2,76%	6,83%

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Neto marža profita je pokazatelj koji govori koliko jedinica neto dobiti preostaje od ostvarene jedinice prihoda i poželjno je da ovaj pokazatelj bude što veći. Iz tablice 27 može se vidjeti da su Ledo d.d. i Helados Y Postres jedini ostvarili neto dobit kroz sve promatrane godine. Ostala dva promatrana poduzeća su nisu imala dobit u dvije godine. Najbolje rezultate ostvario je Ledo d.d. sa 13,52% u 2014. godini, a najlošije Helados Y Postres sa 0,02%. Za Ledo d.d. to znači da se 2014. godine 13,52% ukupnog prihoda pretvara u neto dobit uvećanu za kamate.

Tablica 28: Bruto marža profita

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	9,39%	11,03%	11,45%	12,78%	13,74%	13,50%	15,83%
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	2,87%	2,21%	1,09%	-	-	-	0,52%
HELADOS Y POSTRES SA	0,56%	0,45%	0,95%	2,68%	1,20%	1,81%	1,10%
DIPLOM-IS AS	-	-	4,43%	3,71%	0,02%	2,94%	7,02%

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Bruto marža profita pokazuje koliko dobiti priujeporeza i kamata poduzeće ostvari po jedinici ukupnih prihoda. Iz tablice 28 je vidljivo da poduzeće Grupo Kalise Menorquina Sa nije ostvarila dobitak 2011., 2012. te 2013. godine, a u godinama kad je ostvaren ovaj koeficijent ima silazni trend. Diplom-Is As nije ostvario dobit 2008. i 2009., a u godinama u kojima je ostavarena ovaj koeficijent oscilira. Ledo d.d. je ostavario daleko najbolje rezulatate sa čak 15,83 % u 2014. godini što znači da 15,83% ukupnog prihoda pretvara u dobit prije poreza i kamata.

Tablica 29: Neto rentabilnost imovine

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	9,29%	7,06%	9,77%	10,70%	4,75%	5,93%	6,58%
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	5,61%	5,51%	5,08%	2,92%	1,03%	1,33%	0,10%
HELADOS Y POSTRES SA	0,06%	0,03%	0,06%	0,09%	0,02%	0,05%	0,31%
DIPLOM-IS AS	-	-	1,71%	4,93%	0,10%	3,85%	9,74%

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Neto rentabilnost je pokazatelj koji mjeri profitabilnost zbrajanjem stavki neto dobiti i kamata u odnosu na ukupnu imovinu. Što je ovaj pokazatelj veći, profitabilnost poduzeća je veća. Za primjer ćemo uzeti Ledo d.d. jer je ostvario najbolje rezultate i to kroz sve promatrane godine. Jedino je u 2014. Diplom Is-As ostvario koeficijent 9,74% čime je za 3,16% bolji od poduzeća Ledo d.d, što znači da je na 100 kuna ukupno uložene imovine ostvario 3,16 kuna više neto dobiti uvećane za kamate od Ledo d.d.

Grupo Kalise Menorquina Sa ima opadajući trend kretanja ovog koeficijenta. Helados Y Postres ima najmanje koeficijente od svih promatranih poduzeća.

Tablica 30: Bruto rentabilnost imovine

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
LEDO D.D.	11,36%	8,66%	11,77%	12,98%	5,77%	7,14%	7,71%
GRUPO KALISE MENORQUINA SA	1,87%	1,69%	1,73%	1,61%	3,10%	3,98%	3,97%
HELADOS Y POSTRES SA	0,70%	0,51%	1,02%	2,85%	1,31%	1,59%	1,03%
DIPLOM-IS AS	-	-	13,78%	9,46%	-	8,89%	20,28%

Izvor : Izračun autora, prema financijskim izvještajima odabranih poduzeća

Pokazateljem bruto rentabilnosti imovine mjeri se profitabilnost poslovanja zbrajanjem stavki dobiti prije poreza i kamata u odnosu na ukupnu imovinu. Jedino Diplom-Is As nije ostvario ovaj koeficijent u svim godinama, međutim u 2014. godini je ostvario najbolji rezultat od svih poduzeća u svim godinama od 20,28%. Helados Y Postres u prve četiri godine ima uzlazni trend, a nakon toga počinje opadati. Grupo Kalise Menorquina Sa ima pozitivan trend kretanja što pokazuje da se sa godinama povrat na ukupno uloženu imovinu povećava. Ledo d.d. u svim godinama ima dobre pokazatelje, a najveći je ostvaren 2011. kad je iznosio 12,98%.

ZAKLJUČAK

U posljednje vrijeme se sve češće vrše usporedbe hrvatskih poduzeća s poduzećima koja djeluju na području Europske Unije jer je olakšan pristup hrvatskim poduzećima na europsko tržište. Upravo je stoga kroz ovaj rad bio cilj prikazati analizu financijskih izvještaja poduzeća Ledo d. d. s odabranim konkurentskim poduzećima u Europi. Tehnike koje su se koristile u analizi financijskih izvještaja su komparativni i strukturni financijski izvještaji, odnosno horizontalna i vertikalna analiza bilance, a osim toga prikazana je i analiza trenda najvažnijih stavki bilance i računa dobiti i gubitka te analiza temeljem pokazatelja.

Primjenom različitih tehnika analize financijskih izvještaja moguće je utvrditi dobre i loše strane poslovanja poduzeća i definirati smjernice za daljnje poboljšanje. Ovaj rad je posebno fokusiran na poslovanje poduzeća Ledo d.d., pa se analizom nastoje utvrditi prednosti i nedostatke njegova poslovanja u usporedbi s poslovanjem konkurentskih poduzeća koja pripadaju istoj industriji.

U konačnici je moguće zaključiti da je poslovanje poduzeća Ledo d.d. vrlo dobro, no i dalje je moguće utjecati na određene aspekte poslovanja kako bi se ono još više unaprijedilo. Što se tiče podmirivanja nastalih obveza iz vlastitih izvora, u odnosu na ostala poduzeća Ledo d.d. ostvaruje najbolje rezultate, a isto je tako vrlo dobro u korištenju financijskih sredstava koja su nastala dodatnim zaduživanjem poduzeća. Ostala su poduzeća na ovim područjima lošija. Kako Ledo d.d. na raspolaganju ima manji iznos temeljnog kapitala, svi elementi koji se financiraju iz njega, ne stoje dobro. To je posebno vidljivo kod potrebe za vlastitim financiranjem i kod izračuna stupnja pokrića I i II.

Ledo d.d. zajedno s poduzećem Diplom-Is As ostvaruje dobit u poslovanju, dok ostala promatrana poduzeća posluju s gubitkom. Dobit Leda d.d. je veća od poduzeća Diplom-Is As, što je posebno vidljivo kod izračuna pokazatelja profitabilnosti iz čega se može zaključiti da Ledo d.d. uspješnije koristi ukupne prihode te dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu za ostvarenje dobiti.

U konačnici se može zaključiti da je poslovanje Ledo d.d. u odnosu na druga promatrana poduzeća vrlo dobro, no ono što se preporučuje je svakako povećanje temeljnog kapitala, kad to bude moguće, kako bi poduzeće moglo ostvariti bolje uvjete vlastitog financiranja.

LITERATURA

Knjige

1. Brekalo, F. (2007): Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri, Zagreb
2. Gulin, D., Perčević, H. i sur. (2012): Poslovno planiranje, kontrola i analiza, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
3. Knežević, G (2009): Analiza finansijskih izveštaja, Univerzitet Singidunum, Beograd
4. Meigs, R.F., Meigs,W.B. (1999): Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja, Mate, Zagreb
5. MSFI (2007): Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, TEB – Poslovno savjetovanje, Zagreb
6. Tušek, B., Žager, L. (2006): Revizija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
7. Vidučić, LJ., Pepur, S. i sur. (2015): Financijski menadžment, RRIF-plus, Zagreb
8. Žager, K., Žager, L (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

Pravilnik/Zakon:

1. Narodne novine (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d. d., Zagreb, broj 86.
2. Narodne novine (2015): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvješća, Narodne novine d. d., Zagreb, broj 96.
3. Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d. d., Zagreb, broj 78.

Znanstveni članci:

1. Bolfek, B., Stanić, M. i sur. (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik : Review of Contemporary Entrepreneurship, Business, and Economic Issues, Vol.XXV No.1, 146-167
2. Dečman, N. (2012): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj, Ekonomski pregled, Vol. 63 No. 7-8, 446-467

3. Ježovita, A. (2015): Ocjena sigurnosti poslovanja poduzeća realnog sektora u Republici Hrvatskoj, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Vol. 13, No. 1, 75-91
4. Pavković, A. (2004): Instrumenti vrednovanja uspješnosti poslovnih banaka, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Vol. 2, No. 1, 179-192
5. Sesar, V., Buntak, K. i sur. (2015): Primjena DuPont sustava pokazatelja u procesu upravljanja, Tehnički glasnik, Vol.9 No.1, 99-103
6. Vujević, K., Balen, M. (2006): Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća pomorskoga prometa, Pomorstvo, Vol. 20, No. 2, 33-45

Internet:

1. Bujan, I. (2014): Poslovne financije, (Internet), raspoloživo na: https://www.mev.hr/wp-content/uploads/2014/01/Poslovne_financije_skripta.pdf, (19.08.2016.)
2. DIPLOM-IS AS (2016): Om selskapet, (Internet), raspoloživo na: https://www.diplom-is.no/footer/om-diplom-is/om-selskapet, (25.08.2016.)
3. GRUPO KALISE MENORQUINA (2016): Službena web stranica poduzeća, (Internet), raspoloživo na: http://www.gkm.es/inicio, (25.08.2016.)
4. Mamić Sačer, I. (n.d.): Izvještaj o promjenama kapitala, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/imamic/5IZVJE%C5%A0TAJ%20O%20PROMJENAMA%20GLAVNICE%20I%20BILJE%C5%A0KE%20PRINT.pdf, (22.08.2016.)
5. Vinković Kravaica, A. (n.d.): Analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja na temelju financijskih izvještaja, (Internet), raspoloživo na: http://www.veleri.hr/files/datoteke/nastavni_materijali/k_poduzetnistvo_s1/5_-_Analiza_pokazatelja_uspjesnosti.pdf, (20.08.2016.)
6. Vučemilović, V. (n.d.): Financijska analiza – financijski pokazatelji, (Internet), raspoloživo na: http://www.vsmti.hr/en/courses/course-materials/doc_download/2928-5financijska-analiza.html, (17.08.2016)
7. Žager, K. (n.d.): Račun dobiti i gubitka: Izvještaj o dobiti, (Internet), raspoloživo na: http://web.efzg.hr/dok/RAC/kzager/RA%C4%8CUN%20DOBITI%20I%20GUBITKA.pdf, (19.08.2016)
8. https://amadeus.bvdinfo.com/version-2016720/home.serv?product=amadeusneo

POPIS TABLICA

Tablica 5: Struktura bilance 7
Tablica 6: Struktura računa dobiti i gubitka 9
Tablica 7: Struktura izvještaja o novčanom tijeku primjenom indirektne metode 12
Tablica 8: Struktura izvještaja o promjenama kapitala 13
Tablica 5: Pokazatelji likvidnosti 15
Tablica 6: Pokazatelji zaduženosti 17
Tablica 7: Pokazatelji profitabilnosti 19
Tablica 8: Pokazatelji aktivnosti 20
Tablica 9: Najznačajniji trenuci u povijesti poduzeća Ledo d.d. 22
Tablica 10: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Ledo d.d. 26
Tablica 11: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Ledo d.d. 27
Tablica 12: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Ledo d.d. 28
Tablica 13: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Ledo d.d. 29
Tablica 14: Koeficijent trenutne likvidnosti 43
Tablica 15: Koeficijent ubrzane likvidnosti 44
Tablica 16: Koeficijent tekuće likvidnosti 45
Tablica 17: Koeficijent financijske stabilnosti 46
Tablica 18: Koeficijent zaduženosti 47
Tablica 19: Koeficijent vlastitog financiranja 48
Tablica 20: Koeficijent financiranja 49
Tablica 21: Stupanj pokrića I 50
Tablica 22: Stupanj pokrića II 51
Tablica 23: Pokazatelj obrta ukupne imovine 52
Tablica 24: Koeficijent obrta kratkotrajne imovine 53
Tablica 25: Koeficijent obrta potraživanja 54
Tablica 26: Trajanje naplate potraživanja u danima 54
Tablica 27: Neto marža profita 55
Tablica 28: Bruto marža profita 56
Tablica 29: Neto rentabilnost imovine 57
Tablica 30: Bruto rentabilnost imovine 57

POPIS GRAFOVA

Graf 1: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Ledo d.d. 23
Graf 2: Grafički prikaz vertikalne analize aktive bilance poduzeća Ledo d.d. 24
Graf 3: Grafički prikaz vertikalne analize pasive bilance poduzeća Ledo d.d. 25
Graf 4: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Grupo Kalise Menorquina Sa 32
Graf 5: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Helados Y Postres Sa 33
Graf 6: Grafički prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Diplom-Is As 34
Graf 7: Grafički prikaz vertikalne analize aktive bilance promatranih poduzeća 35
Graf 8: Grafički prikaz vertikalne analize pasive bilance promatranih poduzeća 36
Graf 9: Grafički prikaz analize trenda dugotrajne imovine promatranih poduzeća 37
Graf 10: Grafički prikaz analize trenda kratkotrajne imovine promatranih poduzeća 38
Graf 11: Grafički prikaz analize trenda kapitala i rezervi promatranih poduzeća 39
Graf 12: Grafički prikaz analize trenda dugoročnih obveza promatranih poduzeća 40
Graf 13: Grafički prikaz analize trenda kratkoročnih obveza promatranih poduzeća 40
Graf 14: Vrijednosti ostvarene dobiti ili gubitka promatranih poduzeća tijekom godina 41
Graf 15: Vrijednosti ostvarenih prihoda promatranih poduzeća tijekom godina 42
Graf 16 : Grafički prikaz koeficijenta trenutne likvidnosti 43
Graf 17: Grafički prikaz koeficijenta trenutne likvidnosti 44
Graf 18: Grafički prikaz koeficijenta tekuće likvidnosti 45
Graf 19: Grafički prikaz koeficijenta financijske stabilnosti 46
Graf 20: Grafički prikaz koeficijenta zaduženosti 47
Graf 21: Grafički prikaz koeficijenta vlastitog financiranja 48
Graf 22: Grafički prikaz koeficijenta vlastitog financiranja 49
Graf 23: Grafički prikaz stupnja pokrića I 50
Graf 24: Grafički prikaz stupnja pokrića II 51
Graf 25: Grafički prikaz koeficijenta obrta ukupne imovine 52
Graf 26: Grafički prikaz koeficijenta obrta kratkotrajne imovine 53
Graf 27: Grafički prikaz koeficijenta obrta potraživanja 54
Graf 28: Grafički prikaz trajanja naplate potraživanja u danima 55

SAŽETAK

Prikupljanjem svih potrebnih podataka i koristeći se temeljnim financijskim izvješćima mjerila se uspješnost poduzeća Ledo d.d. kako bi se mogla ocijeniti učinkovitost poslovanja. Za utvrđivanje uspješnosti koristila se horizontalna i verikalna analiza poslovanja te analiza putem pokazatelja. Također se vršila usporedba sa konkurentnim poduzećima iz Europske unije kako bi se procijenilo da li hrvatsko poduzeće Ledo d.d. može konkurirati na europskom tržištu.

Provedenom analizom može se zaključiti da poduzeće Ledo d.d. posluje profitabilno i perspektivno i nema velikih problema s obzirom da je gospodarstvo u promatranim godinama bilo u ekonomskoj krizi.

Ključne riječi: Analiza, financijski pokazatelji, financijski izvještaji.

SUMMARY

By collecting all neceserry data and using fundational financial reports the success of the company Ledo d.d. was measured to evaluate the effectiveness of the companies management. To determine success it was used horizontal and vertical analysis an analysis throught indicators. It has also been compared to competitive companies from the European union to estimate can croatian company Ledo d.d. compete on european market.

By conducted analysis conclusion can be made that Ledo d.d. can operate profitably and perspectivly, having no issues regarding the financial crisis within observed period.

Keywords: analisys, financial indicators, financial statements.